

Velja v Ljubljani in
po pošti:

celo leto . . . K 120—
pol leta . . . 60—
četrt leta . . . 30—
za mesec . . . 10—

Za inozemstvo:

celo leto . . . K 140—
pol leta . . . 70—
četrt leta . . . 35—
za mesec . . . 12—

Uredništvo je v Ljubljani, Francišanska ulica šte. 61.
Telefon šte. 360. — Upravištvo je na Marijinem trgu
šte. 8. Telefon šte. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka velja 60 vin.

Vprašanjem glede inseratov i. dr. se
vopisnica ali znak. — Dopisi naj se
Rokopisi se ne vračajo.

Na pismene naročbe brez
poštne d. denarja se ne
moremo ozirati.

Novi naročniki naj pošiljajo
naročnino po nakaznici.

Člasi se zaračunajo po
m prostoru in sicer
visok ter 55 mm
stor za enkrat 1 K,
večkrat popust.

Komunistični pokret v Trbovljah.

PASIVNA REZISTENCA RUDARJEV.

(Izvirno poročilo.)

Trbovlje, 17. Komunistična frakcija med rudarji dela z vsemi silami na to, da vprizori v trbovlskem, zagorskem in hrastniškem premogokopu novo stavko. Z utemeljitvijo, da so cene za vse življenske potrebščine v zadnjih mesecih horondno poskočile, so stavili zahteve po znatnem zvišanju plač. Ker le urava rudnika izjavila, da zahtevam ne more meni nič tebi nič ugoditi, je začel del rudarjev včeraj s pasivno rezistenco. Delajo samo navidezno, v resnici pa ovirajo z vsemi močmi redni obrat. Po vseh treh revirjih si-

rho letake, v katerih pozivljajo vse rudarje, da se priključijo pasivni rezistenci. Ta se je danes res razširila. Rudarji imajo tem lažje stališče, ker jim garantira pogodba, ki so jo doslej ob zadnjem štrajku gotovo minimalno plačo, katero jim mora rudnik izplačati ne glede na to, koliko so naredili. Uprava rudnika zahteva zato od vlade, da privoli v odpravo minimalne plače. Deželna vlada je bala že zaprosila za dalekosežna pooblastila v Beogradu.

Tukajšni z. oniki socialnodemokratske stranke izjavljajo, da nimajo s komunističnim gibanjem nikakih stikov in da ga obsolajo. Tudi občinstvo, ki je sicer z rudarji simpatiziralo, to pot njihovo gibanje obsolajo.

Italija se odreka Reki?

LDU Lyon, 17. Premijerji zavezniških vlad so sporočili jugoslovenski delegaciji, da bi se Italija odrekla suvereniteti nad Reko in demilitarizaciji Sibenika, Reka bi postala neodvisna država, njena luka pa last zveze narodov, mesto Sušak bi pripadlo Jugoslaviji. Jugoslovenska delegacija se je obrnila v Beograd po nova navodila: beograjski odgovor se pričakuje za soboto ali nedeljo. Zavezniške vlade se strinjajo, kot se poroča, v tem, da dovolijo Italiji, da izvede londonski pakt, če Jugoslovenci ne bi sprejeli tega kompromisa.

Prin. ured. Vest dosedaj še ni uradno potrjena. Treba je počakati ali gre res za nov predlog ali pa samo za predlog, o katerem smo poročali včeraj. A če se tudi izkaže, da je Italija res pripravljena toliko popustiti, je za nas še to vedno premalo, mnogo premalo in nesprejemljivo. Reka mora biti naša, v Jugoslavijo pa mora tudi ves slovenski živelj Primorja. Wilsonovo črto moremo sprejeti samo pod pogojem, da se izvede onstran nje svoboden plebscit.

Končna odločitev še ni padla!

LDU Ljubljana, 17. Z ozirom na danes razširjene vesti, kakor da je odločitev o jadranskem vprašanju že padla, ali na da je antanta stavila

naši državi nekaj ultimatum, je ljubljanski dopisni urad pooblaščen objaviti, da so vse te vesti neistinite.

Boljševiki ogrožajo angleški imperij.

LDU Rim, 16. »Messaggero« poroča iz Londona, da so vsled nujne zahteve Lloyd Georgea odpravili v Pariz angleški vojni minister, prvi lord admiralarstva, šef generalnega štaba in šef mornariškega štaba. Potovanje spravljajo v zvezo z zmaganimi sovjetske Rusije. Zbiranje čet v Turkestanu, Buhari in Kivi, da je nevarno, da je v Taškentu in Asabadu mnogo redovnih rdečih čet, da obstaja velik del čet iz bivših rojnih ujetnikov, posebno Kozakov, v Perziji, da je boljševiška organi-

zacija zelo razvita, v Afganistanu in indijskih obmejnih pokrajinah, da so nerestanti nemiri, velik del Mezopotamije, da se je že proglasil neodvisnim. Niti angleška posadka, niti Arabci emira Faisula niso mogli dosedaj uspeti proti vstajem. Mnogi se spopadi med Angleži in domačini. Angleški diplomatski krogi so prepričani, da so turške čete, ki se nahajajo v Mali Aziji, v zvezi z boljševiškim svetovnimi organizacijami ter da bo v doglednem času prišlo do odločitve.

Novi vladar Francije.

PAUL NESCHANEL — NOVI
PRESEDNIK FRANCOŠKE
REPUBLIKE.

LDU Pariz, 17. Ob šestnajstih. Paul Deschanel je izvoljen za predsednika francoske republike.

Razdelitev Glasov. — Volitve Clemenceau-lev poraz.

LDU Pariz, 16. Agence Havas poroča: Člani senata in zbornice so se danes zbrali k plenarni seji, da določijo kandidata za predsedništvo. Deschanel je dobil 408 glasov, Clemenceau 389, Poincaré 16, Jonnart 6, Bourgeois 5, Poch 1.

Prva seja l'je narodov.

Leon Bourgeois predsednik lige.

LDU Lyon, 17. V petek zjutraj se je v ministrstvu zunanjih zadev prvič zbral ekskuzivni odbor lige narodov. Sejo je otvoril Leon Bourgeois, ki je bil na predlog Venizelosov tudi izvoljen za predsednika. Po Bourgeoisovi zahvali za izvolitev so govorili lord Curzon, g. Ferraris in drugi. Bourgeois je obžaloval, da je bil predsednik Wilson, ki bi bil imel otvoriti to veliko mednarodno ustanovo, zadržan udeležiti se. Zborovalci so izražali upanje, da bo zastopnik velike ameriške republike kmalu zavzel mesto, katero sedaj čaka nani.

Regentova pot po Sloveniji.

Uradni komunik.

Prestolonaslednik regent je dopel v petek dne 16. t. m. ob 13.10 s simplon.ekspressom na potu iz Pariza v Ljubljano. Na kolodvoru ga je pozdravil predsednik deželne vlade dr. Žerjav. Pri sprejemu je bil navzoč tudi general Smiljančič in zastopniki častništva. Prestolonaslednik je v svoj voz povabil predsednika dr. Žerjava, ki je z ministrstvom spremljal regenta do Brežje. V vozu se je vršil dine. Po dinedu je prestolonaslednik povabil predsednika k zasebnemu pogovoru, ki je trajal nad dve uri. Regent je izrazil svoje občudovanje za naše kraje in nado, da mu bo kmalu mogoče posetiti vsa deželo ter bivati več časa med ljudstvom. Zanimal se je zlasti za prehrambene in prometne prilike. Spremljajoča ministra Draškovič in Stolanovič sta govorila o aktualnih vprašanjih naše države. Minister Draškovič se je podrobno informiral o prometu v Sloveniji. Predsednik dr. Žerjav, ki je ob tej priliki posetil krško in brežiško okrajno glavarstvo, se je danes zjutraj vrnil v Ljubljano.

KONEC RUDEČEGA TERORJA?

LDU Kodanj, 16. Boljševiški vodja Joffe je izjavil angleškimi dopisnikom, da je terorizem pri koncu ter da nameravajo boljševiki kreniti na desno.

Ameriški darovi za Slovenijo.

Včeraj so dospeli v Ljubljano gospodje Ivan Debevc, Franc Jaklič in Rudolf Perdan iz Clewlanda, ki bodo prevzeli v Trstu ameriška darila za sivoce v Sloveniji. Omenjeni gospodje bodo v Trstu darila prevzeli, jih prepeljali v Ljubljano in tukaj nadzirali razdelitev. Ladja z darili je odšla šele te dni, ker poprej ni bilo na razpolago nobenega tovrstnega broda. Ladja vozi s seboj 3422 zabojev daril v vrednosti približno milijon kron. Ko prispe pošiljatev v Ljubljano, bodo obveščeni o tem vsi obdarenci.

REKONSTRUKCIJA KABINETA.

Beograd, 17. (Izvirno poročilo.) Ob povratku regenta v Beograd so se vnovič pojavili glasovi o rekonstrukciji kabineta. V Beograd dopeta še nocoj dr. Laginja in dr. Korošec, da zavzame opozicijski klub definitivno svoje stališče. Kakor je podoba, bi opozicija na vsak način rada, da pride v vlado še pred volitvami.

ČESKI BOLŠEVIKI UJELI KOLČAKA.

LDU Moskva, 17. (DunkU Brežično.) Vsled popolnega propada Kolčakove armade napreduje vstaja v vzhodni Sibiriji. Po izpolnjujočih

Reka — Fiume.

Kar je, je. V Parizu smo opravili. Vse tolažljive vesti, ki nam jih po žici in po zraku ter v ekspozitih pošiljajo, nas ne preverijo, da bo za nas »dobro«. Lyonska poslednja vest govori o neodvisni reški državi in reški luki pod upravo lige narodov. Vaznejši dokument, mirovni pogoji za Madžarsko, pa zahteva, da se Ogrska odpove Reki in teritoriju v korist Italije.

Kako bodo končno sklenili pariški modriarhi, ne vemo — pa to ni naš problem. Da je naši delegaciji ob Seni težko ohraniti trdno hrbtenico, je pač razumljivo. Sila, samo sila je nad nami. G. Nitti proglašal Italiji, da je še vedno v vojnem stanju z nami, poslušaj naše delegate kot sodnik obtožence in drugega takega dovolj.

Naj se sklene za Reko kakorkoli, naše vprašanje v Parizu ne bo nikakor konnoveljavno spravljeno s sveta. Če vržemo tam na papir tak ali tak ukrep, naših srčnih utripov ne bodo ustavili niti za hip. Naše vprašanje ni Reka ali pa Wilsonova črta, demilitarizacija katerega dalmatinskega mesta ali otoka, naše vprašanje je integralno vprašanje cele vzhodne jadranske obali.

Z našim odlokom nam bo Pariz to vprašanje še bolj vrezal v srce. Proti raku ni paliativnega sredstva. Tudi, če bi se naši zastopniki nagodili za to in to kompromisno črto, jim narod ne bi mogel dati svoje sankcije. Italija, kako sveta je bila ta Italija takrat! Sama je vodila boj do končne zmage proti tlačiteljici Avstriji za svoje udelniente. Če te ista Italija prevzela

Wilsonova črta.

Iz Belgrada prihaja vest, da je izjavil naš zunanji minister dr. Trumbić, da je Wilsonova črta zadnja koncesija, ki jo da Jugoslaviji. Ta črta gre od Izbiva Raše na Učko goru in Nanos — torej si približno lahko vsak izmeri razdaljo od te črte do Ljubljane. Kaj pomeni to v vojaškem oziru za Ljubljano, Slovenijo in Jugoslavijo, je vsak s strahom razbral iz strokovno-vojaške študije »Naših meji proti kraljevini Italiji«, ki izhaja ravno sedaj. Ta meja pomeni približno isto za Ljubljano, kar je pomenila nekdanja avstrijsko-italijanska meja za Gorico, razloček je samo ta, da je bila Go-

poročilih je češki »bataljon smrti« ujel železniški vlak, kjer je bil minister za notranje posle, ministrski predsednik in general Martinov, pa tudi Kolčak sam. Zaradi izročitve Kolčaka sovjetski vladi se vrše pogajanja s Čehi.

ANTANTA SKLENE MIR Z RU-SIJO SKUPNO.

LDU Berlin, 17. »Deutsche Allgemeine Zeitung« poroča iz Haaga: Zastopniki alirancev v Parizu so se po predlogu Clemenceaua domenili in zavezali, da nihče izmed njih ne vstopi sam v diplomatsko zvezo s sovjetsko Rusijo, da bodo le skupno sklepali mir s sovjetko Rusijo in da bo moral biti ta sklep odobren po svetu alirancev.

MADŽARI NE PODPIŠEJO MIROVNE POGODBE?

LDU Dunaj, 17. »Reichspost« poroča: Apponyi svetuje, naj se mirovna pogodba ne sprejme, ako se bistveno ne omili. Računalo s tem, da bo imela v Parizu protekcijo pri angleških delegatih.

TURČIJA SE PROSTOVOLJNO PODVRŽE — TUJEMU PROTEKTORATU.

LDU Pariz, 16. Turška vlada je mirovni konferenci predložila spomenico, kjer izjavlja, da Turčija sprejema mandat evropske velesile.

danes vlogi dvoglavega črnega orla nad našim narodom, prosto ji! Mi vemo kam gre naša pot. Nikdar do danes ni še surova sila ubila ideje. Lipna zmagala materializma slepi in opaja le kratkovidneže: duhu se krila ne dajo streti.

Podpis? Podpišite, gospodje! To bo v salonu. Na tleh, kjer smo se rodili, pa podpiša ne bo. Spominjamo se Bresta Litovskega, Bukarešte in drugih podpisov. Spominjamo se pa tudi Termopila.

In Termopile bodo naš simbol. Ne, od danes do tudi ne bomo obrnili toka usode. Predno te žel k Termopila, je dihal v lastnem ritmu helenski narod, vzgojevan v zaničevanju sramotnega življenja in spoštovanju dolžnosti do smrti. V to smer moramo kreniti danes, ko so nam računski znani, tudi mi — ves narod. Ni važno, če ti ali jaz živiva, važno je kako živiva!

Novo življenje pelje skozi svet; samo slutimo ga v grobi, samoljubni v akantosti, amnak to življenje bo zagrabilo tudi nas, našo celo domovino. Takrat se bo sesul v prah kip molohe, ki ga danes zida na naši zemlji Italija.

Verujemo v Rusijo, še bolj pa verujemo v svetost domovine; samo v tej nam je rešitev. Moč ni v številu, moč je v duhu.

Podpišite, gospodje! Naj izgine iz poslednjega naših src poslednji dvom. Cimperie se to zgodi, tem preje se bomo zbrali in videli cilj. Samo jasnost, kar napreje jasnost! In potem iz salonov domov!

Doma čakamo; kajti mi smo se že odločili. Spectator.

da nam dela gospoda v Parizu našilje in da je to, kar zgubimo, navađen rop, v drugem primeru deloma vtis, da sami privolimo v tako rešitev in nimamo pozneje nobenega naslova na podlagi katerega bi lahko zahtevali zase kraje on stran Wilsonove črte. Obe stališči se izkristalizirata v alternativno: ali zahtevamo kraje onstran te črte zase — ali pa ne. Tu pa je vsaka beseda odveč. P. P.

Baranjsko vprašanje.

Širokemu občinstvu menda ni popolnoma dobro poznano dejstvo: da so naše državne meje v Baranji že davno določene na pariški konferenci, in da je od te pokrajine prisojen Jugoslaviji samo mahen trikot med Donavo in Dravo.

Na ta način izgubimo okoli 100 tisoč duš našega naroda, ki živi severno od te meje v kompaktni skupnosti. Ta meja ne samo, da ni etnografska, temveč le za našo državo neprimerna tudi z geografskega in strateškega stališča.

Cim se je doznelo, kako je rešila pariška konferenca baranjsko vprašanje, so Baranji takoj zahtevali od vlade, naj naroči naši pariški delegaciji, da se zavzame za pravičnejšo korekturo teh meji. In res se je udeležil v Pariz beograjski univerzitetni profesor dr. Cvilič, ki je imel nalogo, zahtevati v našem imenu Mohač in Mikloš, ter iz ekonomskih razlogov, tudi Pečuh in njegove rudnike.

Po zadnjih vesteh le vprašanje Pečuha in pečuških rudnikov rešeno v orilog Madžarski, dočim niso bili izdani glede Mohača in Mikloša nobeni uradni komunikeli.

„Madžarska mati“.

»Ne Srbi, ne Hrvati, ne Slovenci, temveč Medmurci.«

Madžarski domišljavci in fanatiki so ustanovili ognjišče za medmursko irendentično propagando v Veliki Kaniži. Izdali so letak, v katerem pišejo med drugim: »Madžarska bo vam (Medmurmec) dala županijo, v kateri postanete v par letih srečni in bogati kakor nihče drugi v celi državi. Vse stroške bo plačevala država, ker ste prenesli pod Jugoslavijo toliko trpljenja. Vsak davek vam bo za pet let izbrisan. Medmurje bo škofija zase, Čakovac bo središče, dali vam bomo šole in železnice, regulirali bomo Muro in Dravo, damo vam elektriko in tvornice in poštene uradnike, ki bodo govorili vaš jezik. Medmurje še ni bilo, temveč šele bo...«

Da si olajšajo propagando, so Madžaroni ustanovili tednik »Medmurje«. Prva številka, ki je zšla za božič, objavlja molitev Medmurcev, katera se glasi: »Odkar so nas odtrgali od blažene Madžarske, nismo niti zdravi, niti nam zemlja ne rodi, niti nam ni sol dovolj slana in kruh dovolj sladak. Srbi, Ilirci in Kranjci so naši sovražniki, ki nas tirajo v Albanijo, v črno smrt... Zato ven z žandarji, nazaj k Madžarski, proč od slovanskega zla. Kranjci so tepec, Zagorci (Hrvati) so dolgooprstežiti itd. — In na koncu: »Mi nismo ne Srbi, ne Hrvati, ne Slovenci. Medmurci smo bili, vedno, in to tudi vedno ostanemo pod našo staro madžarsko državo.« Zatem hujška letak proti »ilirskim popom« in pravi, da bodo Medmurci v slučaju, da ostanejo pod Jugoslavijo, izgubili svoje vinograde.

Kakor vidimo, se pri tej agitaciji Madžari najbolj poslužujejo dve sredstvi, jezika in vere, dasi so v svojih dolgih letih madžarizacije v Med- in Prekmurju oboje zaničevali. Pot, ki jo ubirajo Madžari nam mora pokazati, s kakšnimi sredstvi se moramo proti temu hujškanju braniti tudi sami.

Priporočajte „JUGOSLAVIJO“

Bančni dinar iz prometa.

Pri nas jedini denar krona. — Dve jedinici, jedna novčanica.

Rešenje valutnega vprašanja je storilo nov odločen korak naprej. Mesto stare avstrijske krone se uve de nova jugoslovanska takozvana dinarska krona, ki jo prevzame Narodna banka z državno garancijo in s pokrijem iz državnih šum ter metalnim in čekovnim zakladom Narodne banke. Posledica tega koraka se je takoj pokazala: kurz krone je poskočil takoj in vsi gospodarski krogi z gotovostjo računajo, da se kurz še znatno zboljša.

Glavni uspeh rešenja leži v tem, da se je preprečilo izdajanje novega državnega dinarja, ki bi se zamenjal tako za štiri dosedanje avstrijske krone, da bi množina denarja, ki je pri nas v obloku, mahoma padla za cele tri četrtine. Drugi glavni uspeh je v tem, da izgubi dosedanj bančni dinar svojo kovinsko podlago in postane s tem odslej navadna kreditna nakaznica.

Ministrski svet je šel še korak naprej. V svojem sporočilu pravi finančno ministrstvo, da se potegnejo iz prometa in zamenjajo z novo novčanico ne samo avstrijske krone, ampak tudi dosedanj srbski bančni dinar, ki nima več kovinske podlage.

S tem dalekosežnim sklepom se bančni dinar sploh odpravi. Mesto njega postane nova jugoslovanska dinarska-kronska novčanica kot nov orehodni denar cele kraljevine SHS. Zlato vrednost te novčanice in razmerje med kronsno in dinarsko jedinico, predstavljeno na tej novčanici, bo določil parlament po tem, ko bo videl kako je gospodarsko življenje samo reguliralo to razmerje. Ohrdimo torej dve jedinici na jedni novčanici.

Ta veliki in odločilni uspeh je po prvem letu našega državnega obstoja eden najvažnejših kar jih ima zabeležiti ujedinevanje doslej ločenih delov naroda.

Preostane s tehničnega stališča še jedno, — da se pospeši natis 1, 2 in 10-kronskih, 20, 100 in 1000-kronskih novčanic, da se po prehodni uporabi »štirica« zopet vzpostavi decimalni sistem.

Za povzdigo kronske jedinice bo odločilna sedaj naša devizna politika. Naši eksporterji morajo zabtevati plačilo za svojo blago v inozemstvu le v naših kronah, računati le v naših kronah, za katere jamči država. Padec tujih valut, ki ga naš novčani trg že kaže, bo potem konstanten in velik. Naša krona le s tem na prvi k popolnemu ozdrav-

ljenju in kdor jo bo še leplil na steklenice, kakor avstrijsko, bo razmetaval svoj imetek.

»Slovenec« in »Večerni list« kakor seveda cela SLS bi radi porabili tudi to priliko, da bi širili med ljudstvom nezaupanje. Njihovim trditvam nasproti je treba poudariti, da sploh ne gre za razmerje 1:4 med avstrijsko krono in srbskim dinarjem. To razmerje ni bilo nikdar sporno, tudi pri SLS ne, ki je le še sedaj prišla z nemogočo zahtevo, da se srbski dinar in avstrijska krona zamenjata 1:1. Šlo je le za to, da se nam tri četrtine novca ne vzame iz obloka, in to je doseženo. Množina novca ostane ista. Šlo je za to, da dobimo novo novčanico, varno pred ponarejevalci. Dobimo jo, in šlo je za to, da se rešimo avstrijskih krp in da dobimo nov, sposoben za devizno politiko napram inozemstvu. Sedaj ga imamo.

Ta veliki uspeh, ki je v celem narodu vzbudil zadovoljstvo in utrdil ugled države na zunan in znotraj bolj kot vsi članki in note, gre klerikalcem in Starčevićancem na živce, ker je to uspeh njihovih tako obsovanih nasprotnikov. Zato nočejo priznati, da to ni uspeh kake stranke, marveč celega naroda in njegove države. »Slovenec« govori o dveh valutah, meša stari dinar (ki gre iz prometa), z novim dinarjem (ki ga ni) in s krono, ter pripoveduje konfuznost, iz katerih se vidi, da ali cele stvari ne razume ali pa da nalašč dela zmedo.

Narod poiše preko teh intrig. Trg je že pokazal, ali je uvedba dinarske krone kaj vredna, in koliko je vredna. Naš novce se dviga in z njim koraka Jugoslavija k svoji utrditvi.

Jedno nelastnost, ki je ostala v komuniketu finančnega ministra, je ministrski svet že včeraj popravi in to si moramo zapomniti proti vsem tistim, ki bi radi narod begali in dajali potuho verižnikom in navijalcem cen. Na prejšnjem srbskem teritoriju se bo računalo kakor doslej z dinarsko jedinico in plačevalo v dinarsko-kronske novčanice. Pri nas se bo računalo izključno le v kronske jedinici in plačevalo z novo novčanico, — ali krona ostane krona in naše gospodarsko delo bo skrhelo odslej le, da določimo te krone vrednost. To se doseže le s tem, da se plačevanja zahtevajo izključno v kronah. Potem bo novemu parlamentu delo določitve zlate podlage za kronske jedinice lahko.

—vč.

Javnosti v pojasnilo.

Pri mestni občini ljubljanski se je na ukaz odseka za prehrano ustanovil odbor za določanje cen. Akcijski odbor združenih narodno-stanovskih organizacij je prijavil mestnemu magistratu zahtevo, da dobi kot največja korporacija konsumentov v Ljubljani — zastopa 40.000 organiziranih članov — najmanj dva zastopnika v odboru za določanje cen. Predlagalo se je to v pis. ravnanju Bizijah in predsednika društva privatnih uradnikov tov. Ivana Hitra.

Ljubljanski župan dr. Tavčar je v svoji samovoljnosti omaloval predlog akcijskega odbora. Imenoval je v odbor za določanje cen tov. Bizijah, dočim mu tov. Hiter nikakor ni bil povšeči. Na njegovo mesto je imenoval tov. Deržiča in pomeje ko je ta imenovanje vsled za poslenosti odklonil, tov. Tavčarja, tajnika akcijskega odbora. Seveda je akcijski odbor pri svojem predlogu vztrajal in prošil župana za pojasnila, zakaj noče tov. Hitra v odbor za določanje cen. Nato je ljubljanski župan poslal sledeči dopis:

Št. 371. — V Ljubljani, dne 5. januarja 1920. Akcijskemu odboru narodno-stanovskih društev, v roke predsednika gospoda Ivana Deržiča v Ljubljani. — Na ondorni dopis v dne 2. januarja 1920 opozarjam pred vsem, da ima župan na podlagi dotične naredbe imenovati člane v komisiji za določanje cen. Župan je za akcijski odbor imenoval dva člana, ki sta vzeta iz vaših društev in samoočebni je umevno, da se ne more brigati za nikake proteste. In na budo ti še tako odločni. Tudi se ne bojim event. javnega shoda, ker sem se posluževal edine pravice, katera mi je določena v dotični naredbi. G. Hiter je uradnik Mestne hranilnice, toraj mestni uradnik; kot tak ima pri hranilnici obilo posla in sploh ne gre, da bi ga župan imenoval v komisijo, v katero nisem imenoval nobenega mestnega uradnika. Pristavljam, da v enakih zadevah akcijskemu odboru ne bom dajal nobenih pojasnil več. Župan: dr. Ivan Tavčar.

Iz povedanega ugotavljamo: 1. Župan ljubljanski nastopa oblastno in piše v visokem tonu, ki je vse preteko tolikšen, iz česar je jasno razvidno, da omalovaluje akcijski odbor in absolutistično omalovaluje tudi voljo članstva združenih narodno-stanovskih organizacij.

2. Izključno iz osebne mržnje ni imenoval tovariša Hitra v odbor za določanje cen. Tovariš Hiter bi bil kot hranilnični uradnik prav lahko v odboru za določanje cen, ko so bili že tudi drugi mestni uradniki pod ljubljanskim županom imenovani v slične aprovizacijske odbore. Seje odbora za določanje cen se vrše izven uradnih ur in zato »obilni posel pri mestni hranilnici« ne more ovirati tov. Hitra. Še manj pa moti ljubljanskega župana.

Župan dr. Ivan Tavčar naj si zapomni, da je vsake oblasti enkrat konec! Prepričani smo, da bo tudi za magistrat prišel čas, ko se bodo osebne kaprice medice podrejevale volji in interesom splošnosti. Sicer pa kdo bi se še pečal s »fermani« ljubljanskega župana. Saj ga poznamo! Samo javnosti smo hoteli povedati, da ne pozabi, kdo županuje v prestolici Slovenije.

Predsedstvo akcijskega odbora združenih narodno-stanovskih organizacij v Ljubljani.

Boljševiško prodiranje.

Boljševiki napadajo Finsko.

LDU Kodan. 16. Trockij te izjavljal v branibnem odobru, da je nastopil odločilni trenotek za napad na Finsko.

Nemški in avstrijski ujetniški tabor v boljševiških rokah.

LDU Berlin. 13. Ker so boljševiki zavzeli Krasnojarsko soto so zasegli tam tudi tabor nemških in avstrijskih vojni ujetnikov.

Poljaki naj ustavijo boljševike.

LDU Washington. 17. Jan. V diskusiji gospodarstvenega odseka zbornice o predlogu za dovolitev preduma v znesku 150 milijonov dolarjev za Avstrijo, Poljsko in Armenijo je predlagal vojni tajnik, naj se oddajo ovrčne zaloge amer. vojske v Evropi Poljski, da bo mogla odbiti prodiranje boljševikov proti zapadu.

Član ameriškega mirovnega odposlanstva general Bliss je izjavil, da more iznova izbruhiti vojna v Evropi, ako se Poljska ne bo mogla upirati boljševikom.

Razna poročila.

Premogovna kriza v Avstriji.

LDU Dunaj. 16. Jan. Vsled pomankanja premoga se mora ustaviti železniški promet. Tudi industrija ho morala ustaviti obrate, vsled česar bo delavstvo zelo oškodovano. Cene kruha se bodo na Dunaju povišale šele dne 25. januarja.

LDU Dunaj. 16. Jan. Začeti s ponedelkom se bo za en teden ustavil ves osebni promet.

Socialdemokrati izstopili iz madžarske vlade.

LDU Budimpešta. 16. Jan (Dun K. U.) Na večerni seji ministrskega sveta je naznanil ministrski predsednik Huszar demisijsko ministra ljudskega gospodarstva Beverla in državnega tajnika v trgovinskem ministstvu Miklitsa. Kakor tudi izstop socialdemokratske stranke iz koncentracije. Obvestil je ministrski svet tudi o sklepu socialdemokratske stranke, da se bo držala volitev v narodno skupščino. Huszarju je začasno poverjeno vodstvo ministrstva za narodno blaginjo.

Počtna stavka v Italiji ponesrečena.

LDU Milan. 17. Agenzia Stefani poroča: Na vseh poštah in brzojavnih uradih je nabita odredba, da se osebe, ki se ne vrnejo danes k delu, smatrajo za odpustene.

LDU Rim. 16. Jan. (DunKU.) Agenzia Stefani poroča: Na nekaterih telefonskih progah se vrši obrat. Kakor javljajo listi, dela 70 od sto nameščenecv poštah, brzojavnih in telefonskih uradov. V Turinu Milanu in v Bologni je stavka sološna. Služba vrše volaki.

Velika eksplozija v Londonu.

LDU London. 16. (DunKU.) V državnih tovarni za strelivo je bila večer velika eksplozija, ki je zahtevala devet žrtve. Razen tega je bilo veliko težko ranjenih.

Budimpešta pod vodo.

LDU Budimpešta. 16. (CTU) Donava le tako narasla, da le pod vodo spodnje nabrežje z vsemi skladišči.

Hindenburg.

V Berlinski »Welt« je začel priobčevati neki oficir generalnega štaba portrete markantnih osebnosti vrhovnega armadnega vodstva. Do zdaj so izšli Viljem II., prestolonaslednik, Hindenburg in Ludendorff. Esi kažejo široko obzorje avtorjevo, ki se ne vstraši tudi besede »politike«, ki je ni bilo niti v besednjaku pravega pruskega oficirja iz solidne dobe. O Hindenburgu pravi, da je bil feldvebelški duh, beseda vzeta v najboljšem pomenu, ki pomeni slepo pokorščino vsakemu gospodarju in poznanje svoje stroke. Avtor pa povdarja, da je bil spiritus agens in pravi šef vrhovnega vodstva Ludendorff, ki je hitro potisnil ob zid Hindenburga s princem in cesarjem vred — od tod tudi oficijelna slava Hindenburga, ker ni mogel nihče trpeti Ludendorffa vsled njegove surovosti in tiranstva — a ker

so ga rabili, so se skušali znesti nad njim na ta način, da so slavili Hindenburga. In tudi Francozi in Angličani so videli glavnega vodjo v Ludendorffu.

Ko se je začela bližati katastrofa, so šli Ludendorff, cesar in prestolonaslednik, Hindenburg pa je ostal — pokoren sluga vsakemu gospodarju — in služil dalje Ebertu in Scheidemannu. In tukaj se je pokazala vsa njegova strategična in politična majhnost. Zahvalimo boga, da je bilo temu tako.

Kajti če bi bila v trenutku, ko je zbežal Viljem na Holandsko, proglasila Scheidemann in Hindenburg nemško sovjetsko republiko in se naslonila na Rusijo, bi bil nastal tak kaos v Evropi, kakor ga še ni videl svet — in Nemčija ne bi bila med tistimi, ki bi bili največ izgubili pri tem.

Jose Jurkovič.

Gospodarstvo.

PRED POLOMOM DUNAJSKE TRGOVINE.

Dunajski list »Mittagspost« je pred kratkim časom prinesel vesti o predstojećem polomu dunajske trgovine. Mnogo doslej pomembnih trgovskih podjetij, posebno konfekcijska podjetja se nahajajo v tako težkih plačilnih težavah, da ne bodo mogli poravnati dolgov, katere so napravili v nevtralni Švici. Med ta podjetja spadajo najboljši dunajske trdnice, katere so si tekom dolgoletnega obstoja tudi v inozemstvu pridobile dober glas. Vzrok teh množestevilnih, že faktično obstoječih insolvent je sledeč: Tekom minulega leta, ko se je bodočnost Avstrije po opustitvi priključitve k Nemčiji splošno že gledala v najlepših barvah in ko so dunajski antantni zastopniki objubljali, čeprav ne oficijelno, velike kredite, je začelo dunajsko trgovstvo v Švici, ker je bil uvoz neoviran, nakupovati razno blago.

Ker je imelo malo dunajskih trgovcev na razpolago franke, so jim dovolili švicarski fabrikanti in veletrgovci znatne kredite na 6 mesečne in 12-mesečne menice. Takrat je bila krona vredna do 20 centimov, mislilo se je pa, da se bo kurz kmalu še zboljšal. Zgodilo se je pa, kakor znano, ravno nasprotno.

Do sedaj še švicarski fabrikanti niso trljali. Med tem so tudi v Švici nastopile neugodne razmere. Radi tega je avstrijska vlada, kakor se poroča, stopila v stik s švicarsko vlado, da bi onemogočila eventualni izbruh panike.

Borzna poročila.

LDU Dunaj. 13. Borza. Deviza Zagreb 241—251, Praga 329—344, jugoslovanski bankovci 225—245.

LDU Curih. 15. Borza. Deviza Dunaj 2.20, Berlin 10, Praga 6, kronski bankovci 2.50.

LDU Curih. 16. (CTU). Dunaj notira 2.20, Berlin 9.75, Praga 8, krone 2.50.

+ Tekstilna tvornica v Prizrenu. Nekl Anglez misli zgraditi v Prizrenu tvornico za tekstilno industrijo. V to svrhu nabavlja po celi naši državi vzorce surovin, posebno volne.

+ Svilarna v Djevdeližu. Bivša turška vojašnica v Djevdeližu bo v najkrajšem času preurejena v svilarno. Za to preureditev je bil v Djevdeližu že odposlan neki inženir novosadske svilarne.

+ Načrt za kanal Donava-Solun. Tržaški »Piccolo della Sera« prinaša načrt za zgradbo kanala Donava Vardar-Solun. V tem kanalu bi mogele voziti ladje s tovorom od 10.000 ton. Kanal bi se cepil od Donave pri izlivu Morave ter bi šel ob Vardaru do Soluna. Dolgost kanala bi iznašala 600 km.

+ Oskrba Jugoslavije po Ameriki prestane. Ministrstvo za prehrano in obnovu države je iz Amerike prelo službeno obvestilo, da nas poslej ne bo Amerika zalagala z živilji, ker imamo lastnih zalog dovolj za celo na prebitek, da živila lahko izvažamo.

+ Dolgovci Italije. Koncem avgusta meseca p. l. je imela Italija 78 milijard dolga. Od tega dolga pa je treba odšteti 15 in pol milijard lir, katere je Italija dolgovala inozemstvu še pred vojno.

+ Pšenična setev. Po vestih iz Hrvatske in Slavonije, bo letošnja pšenična letina slabša od lanske, ker je letošnja setev ovirala dež, ki ni dovoljeval pravočasnega oranja za setev pšenice.

+ Kmetijska predavanja. Predavanje o pridelovanju zelenjadnega semena, ki ga je priredilo »Društvo slov. kmetijskih strokovnjakov« na svojem članu sadlarskem nadzorniku g. Humcku, v nedeljo 11. t. m. v Trnovem, je bilo dobro obiskano. Vred velikega zanimanja se bo predavanje nadaljevalo to nedeljo dne 18. t. m. ob pol štiri uri popoldne.

+ Ribarstvo. Slovenska kmetijska družba naznanja vsem ribičem, da se dobivajo ribolovne knjižice vsaki dan med 9. in 12. uro dop. Ribolovne knjižice se izdajajo samo za eno leto in stanejo s kolekom po 10 K. Po rošči se bodo pošiljale le onim, ki vpošlelih v napred poleg predpisane pristojbine, tudi poštnino in osebni popis.

+ Svinjsko ščetino. V francoskih kaznilnicah izdelujejo civilni ujetniki različnih vrst ščetke. Za to delo pa jim primanjkuje svinjskih ščetin, vsled česar so jih francoski trgovci nakupovali ščetine od drugih držav.

+ Letošnja setev pšenice. Po poročilih iz raznih naših krajev, zlasti iz Slavonije je bilo posejano jeseni komaj eno četrtino toliko pšenice, kot je bilo običajno v prejšnjih letih. Krivo je temu neprestano deževno vreme.

Jugoslavija.

Ministrska sela.

LDU Beograd. 16. Danes dopoldne je bila sela ministrskega sveta, na kateri je minister Kristan poročal o svojem potovanju na Dunaj. V Prago in Berlin. Nadale so razpravljali o ureditvi prometa in o nabavi vagonov ter lokomotiv.

Kapetan Anton Dolenc umrl.

LDU Split. 16. V mestnem sanatoriju Račić je umrl kapetan vojne mornarice Anton Dolenc. Pokojnik je po prevratu skupaj s poslanikom dr. Trešić-Pavičićem šel na Krf. da uredi vprašanje naše mornarice, in nato odpotoval v Split kot delegat vojne mornarice. (S kapetanom Dolencem skoz in skoz zavednim in narodnim Slovincem je izgubila naša mlada mornarica enega svojih najboljših častnikov in večakov. Malo pred svojo smrtjo je izdelal obširno spomenico o reorganizaciji naše vojne mornarice. Stokovniško delo je dobilo na razpolago tudi naše uredništvo in ga bo v kratkem priobčilo.)

Volaki se nadomeste s civilisti.

LDU Beograd. 16. Ker se bo v nekaj dneh izvršila popolna demo-

bilizacija prvega poziva, le vojni ministri zahtevajo od vseh ministrstev, ki so imela dosedaj v službi volake, da popolnito mesta, na katerih so bili ti volaki, s civilnimi uslužbenci.

Komunisti se udeležijo volitev.

LDU Beograd. 17. »Pravda« javlja: Kakor doznavamo, je komunistična stranka sklenila, da se udeležijo predstojećih volitev. Na ta način se komunisti strinjajo, da sodelujejo v bodočem narodnem predstavništvu.

Tiskarska kriza v Zagrebu.

Zagreb. 17. (Izvirno poročilo.) Ker med stavci in delodajalci ni prišlo do sporazuma, so lastniki tiskarn vsem stavcem odpovedali delo. Danes se pogajanja sploh niso več vršila. V ponedeljek bodo najbrže vse tiskarne ustavile delo.

Aretiran madžarski špijon.

Zagreb. 17. (Izvirno poročilo.) V Veliki Kikidindi so aretirali ravnatelja električne tovarne Hefta. Imel je napeljan tajni telefon, po katerem je poročal Madžarom o gibanju naših čet.

ližani se pripravljajo za vsak primer, da se upro našim četam, ki bi imela priti s kopne strani.

Lahit zapuščajo Dalmacijo.

LDU Split. 16. S parnikom »Metkovich« se je v Italijo odpeljalo 80 konj in mnogo različnega vojnega materijala.

Naši duhovniki ne smejo maševati.

LDU Split. 16. »Jadran« poroča iz Šibenika, da je admiral Mille poslednje dni prepovedal skradinskemu opatu Ivanu Kataliniču brati sv. mašo, ker je politično sumljiv. Maše ni bilo že od Velike noči.

Neodrešena domovina.

Nove d. Annunzijske neumnosti?

LDU Split. 16. Predvčerajšnjim je iz Zadra dospel v Šibenik admiral Mille ter takoj odšel na divizijsko poveljništvo, kjer je dalj časa konferiral z generalom Viora. Popoldne je zopet zapustil mesto. Vzrok njegovega potovanja ni znan, ali govori se, da gre za novo podjetje d' Annunzija.

Laške grožnje.

LDU Split. 16. Arditi in zaderski prostovoljci groze v zadnjem trenutku porušiti Zader, ako bi se pripoli Jugoslaviji. Takrat bo prišla italijanska ladja, da jih ukroja. Ita-

Ob usodni uri.

Obupni klic gorških beguncev.

Jugoslavija, poznaš li Goriško? Poznaš li vitalni pomen zasedenega ozemlja za svoj uspešni obstoj? Poznaš kremenite in ognjene Goričane? Poznaš njih neizmerno rodoljubje? Jugoslavija moja, ali poznaš nepopisno trpljenje svojega najprobujejšega naroda onstran demarkacijske črte, boječega se, da bo odrezen od tebe, mila Jugoslavija, za katero je poleg svojih dragih srbskih bratov, največ trpel? Ali vidiš potirte in tužne starčke, može, žene in otroke, kako koprneče stegajo roke po objubljeni in tisočkrat krvavo zasluženi zlati svobodi — in te duše kako trepečjejo sedaj v smrtnem strahu pred odločitvijo ter obupno kličejo iz italijanskega suženjstva svoje brate na pomoč. Vidiš, ali vidiš, Jugoslavija vse to neizmerno gorje?

Zavedajoč se vseh nepopisnih posledic, ki nam prete, kličevo v tej usodni in obupni uri: Bratje, Jugoslavijo, takoj do zadnjega krova! — Novoustanovljeni »Narodni svet« v Ljubljani alarmira nemudoma vse poslance, celokupno vladno, akademsko mladino, vsa politična in prosvetna društva, vse občine, duhovščino, učiteljstvo, uradništvo, skratka vso publiko cele Jugoslavije, ki naj takoj vprizori najodločnejše manifestacije s tako-le resolucijo:

Italija, Jugoslavlani ti nudimo prijateljstvo, garancijo trajnega miru in sreče. Sporazumi se z nami ter znaj, da v tvojih rokah je vojna ali mir! Naša zahteva je naravna, jasna, kratka in poštena. Kar je tvoje, ostani tvoje, — kar je nad 13 vekov bilo naše, ostani naše do zadnje vasi! Danes ne poznamo več manj in večvrednih ljudi! Le v enakosti in vršitvi naravnega prava je ravnovesje! Zato bodi naša meja nasproti Italiji po sredi Jadrana in tam onstran gorških Brd. To je naša neomajna, neporušna stališče od katerega ne odstopimo pod nobenim pogojem nikdar in nikoli! To vedi ti, Italija, to znaj cela antanta. Wilson, Amerika in celi svet! Pašić, Trumbić, Žolger, — ne odnehaj nič za las!!!

Vsi, vsi, takoj na delo!!! Tako nam je napisalo pero, pomnoženo v našo srčno kri!

Goričani — bezunci.

Kdo in kaj je Antanta.

Na Goriškem, sredi jan.

Antanta je skupina štirih znanih držav, ki so proglasile Wilsonova načela, temeljujoča na svetem naravnem pravu. Antanta je obsojala tajne pogodbe, obsojala je imperijalistične težnje ter obljubovala samoodločbo. Antanta pa je danes zastopana po moških, ki nočejo poznati doslednosti ter ne obsojajo več tanih pogodb, n. pr. londonski pakt, — ki ne obsojajo več imperijalizma, n. pr. stremiljenja Italije po nadoblasti nasproti Jugoslaviji; in ki nočejo vedeti več za obljubljeno samoodločbo narodov, n. pr. italijanska okupacija jugoslovanskega ozemlja. Vrh tega je antanta tista sila, ki nam dela krivlco na Koroškem in drugod. Antanta je pa tudi tista sila, ki ni hotela niti sprejeti naše zadnje deputacije v Parizu ter si pred našimi najsvetejšimi zahtevami maši oči in ušesa!!!

Dobra vlada v Beogradu je menila, da moramo nastopiti nasproti taki antanti v rokovnicah. Tako nastopanje ne gre v glavo nam, ki trpimo, ki nosimo desetkrat krutejši jarem nego li pod Avstrijo. Mi nesrečniki, ki zdihujemo pod Italijanom, razumemo to stvar povsem drugače in zato v teh usodnih dnevih, pred odločitvijo, bratski prosimo slavno beogradske vlado, naj nasproti antante revidira svoje postojanje ter naj kar najodločnejše zahteva to, kar nam je antanta dolžna dati po svojih lastnih obljubah. Ako hoče antanta od nas miru, pomoči in zvestobe — dobro, vse jej nudimo drave volje, — zato pa naj bo ona nasproti nam poštena ter naj nas za neštete usluge ne bje sedaj s kolom po glavi! Naši zunanji politiki, ne pozabite tega!

Podjarmljeni Goričani.

Pevskim društvom in pevcem tonlo priporočamo v nakup »MALO PFSMARICO«, ki prinaša lepe moške zmore in četverospeve. Dobliva se v Zvezni knjigarni, izvod stane 1 kruno.

Šole v zasedenem ozemlju.

Naš narod onkraj demarkacijske črte je zapuščen v vseh ozirih. To zapuščenost in ločitve od ostalega naroda bo občutil tem težje, čim manj slovenske inteligence bo tam spodaj, v kateri vidi po pravici svoje voditelje in svetovalece.

In tu pride v prvi vrsti učiteljstvo v poštev. Vsaka občina nima sodnije in glavarstva, ima pa ali bi vsaj morala imeti ljudsko šolo, in zato je učitelj prvi vodnik ljudstva, zlasti v takih razmerah, v katerih se nahaja naš narod v zasedenem ozemlju. Da za sedaj niso razmere tam doli za učitelja rožnate in da bi rajši vsak služil v svobodni domovini, je pač umljivo. Vendar bo treba tudi nekoliko osebnih žrtve in ne odgovarjati poleg tega resnici mnogo govornice, ki so se širile v tem oziru, kakor n. pr. tista internacija dveh učiteljev. Kar se tiče gmočnih razmer, bi bilo primerno, da so razmeroma precej ugodne.

V tem tempu, kakor je šlo do zdaj, ne sme iti v bodoče, da bo vsak inteligent povezal svojo culo, pa haidi, narod pa ostala sam kot čreda brez pastirja. Ne smemo videti samo sebe, ozirati se moramo nekoliko tudi na druge — brez žrtve ni uspeha. Komur je dal narodu kruha v svoji sreči, le moralno obvezan, da ga ne zapusti v nesreči. Zato apeliramo na naše učiteljstvo, da se zave da svoje naloge, ki jo ima vršiti tam doli med narodom in se vrne, kolikor le je mogoče. Ohenem prosimo, da se ne razširja neresnične vesti in se s tem strašilo še drugi — in to na našo lastno škodo! P.P.

Koroška.

Kakor čitamo po listih se je osnoval klub poslancev iz zasedenega ozemlja. Naznanjeno je bilo tudi, da poslanci izstopili iz političnih skupin in se združili v en klub ne oziraje se na strankarsko pripadnost.

Poslanca naše plebiscitne Koroške ne najdemo v imeniku tega kluba akoravno je povsem nepotrebno ponavljati, kako silno škodi ravno sedaj strankarstvo Koroški. Mi v Koroški ki delamo dan za dnem v proseh plebiscita niti razumeti ne moremo da se najdejo poslanci, ki jim je strankarstvo več ko enotno narodno delo. Najmanj, kar zahtevamo še v zadnji uri je, da pristopijo naši poslanci takoj klubu poslancev iz zasedenega ozemlja. Mi potrebujemo složnosti in ublaženja polit. bojev, kajti samo strankarsko sovraštvo je najbolj zoperno koroškemu Slovincu in ga odločuje drugim delom našega naroda.

Nam Korošcem je hudo, ko vidimo žalostne razmere v domovini; ko vidimo to besno strankarstvo, to naročno mlačnost zlasti v Ljubljani; ko opažamo kako izginja ljubezen do naroda in države in vidi vsak samo sebe, samo svoj želoce in svoj žep. Mi v plebiscitni coni pa bi radi gladovili in zmrazovali, samo da bi rešili domovino.

Zato pa naša sloven. mladina, združji se v vseh mestih in trgih in delaj narodno propagando, Tvoj Korošan te kliče v zadnji uri! Tvoja Gosposveta kliče, da postaviš Ti voljvodo zopet na prestol!

Naše stališče.

Na skupni seji delegatov 9. t. m. se je z obzirom na razpust Saveza v Zagrebu in na discipliniranje voditeljev sklenilo poslati 10. t. m. deputacijo organizacij k predsedniku dež. vlade za Slovenijo, g. dr. G. Žerjavu in sklicati za 12. t. m. javen shod. Deputacija naj bi bila predsedniku pojasnila naše stališče glede razpusta stanovske organizacije in ga prosila posredovanja, da se vzroki razpusta v naše pomirjenje objavijo, da se preiskava pospeši in da se proti obtožencem postopa obzirno.

Na shodu smo hoteli predvsem slovenski javnosti dokazati, da je vse naše dosedanje delovanje v slovenskih organizacijah in vse naše skupno delovanje s Savez drugih pokrajin našega kraljestva imelo izključno le stanovski značaj t. j. stremilo je za ureditvijo službenih razmer in izboljšanjem gmočnega stanja javnih nameščencev. Deželni predsednik g. dr. G. Žerjav naše deputacije ni sprejel. Sporočil je, da so obtoženci že izročeni rednemu sodišču, in da za posredovanje ni kompetenten. Društvenemu pred-

sedniku je še isti dan odsvetoval sklicati shod, ker bi ga moral prepovedati.

V seji delegatov dne 13. t. m. se je sklenilo, da se skliče izredni občni zbor osrednjega društva, ker nočemo s sklicanjem javnega shoda spravljati v nevarnost obstoja skupne organizacije v Sloveniji. Na tem občnem zboru naj člani razpravljajo o stališču osrednjega odbora, ki je nastopno:

Če preiskava dožene, da so obtoženci gojili politične protidržavne tendence, jih naša organizacija ne štiti, ker ni imela in nima nobenega stika z državi protivnimi elementi. Vsi slovenski javni nameščenci bi kot zvesti Jugoslavlani odločno nastopili proti vsakomur, ki bi poizkušal naše stanovske borbe zlorabljati za protidržavne agitacije.

Če se pa izkaže, da so obtožbe, kakršne razširja časopisje, neosnovane, in da se voditelji razpuščenega Saveza preganjali le zaradi njihovega delovanja kot izvršilnih organov naših skupnih sklepov, bi smatrali razpust Saveza in discipliniranje voditeljev kot poizkus tretje naše organizacije in prepričati s tem solidarnost vseh javnih nameščencev.

Prepričani smo, da so naši dosednji uspehi le sad našega skupnega in enodušnega postopanja in da nam je popolna solidarnost tudi v bodoče potrebna.

Ista solidarnost mora tudi zahtevati zadoščenja onim našim nedolžnim tovarišem, ki za nas trpe.

Posebej se poudarjamo, da imajo za naše uspehe na stanovskem polju v odlični meri zasluge tovariši Hrvatje s predsednikom razpuščenega Saveza, dr. V. Benkovičem na čelu.

V Ljubljani, dne 15. jan. 1920.

Odbor Društva državnih uslužbencev kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovincov za slovensko ozemlje.

Vrhnika.

Vrhnika, Vrhnika, kako globoko si padla! Včasih so se vozili po tvoji železnici ljubljanski izletniki, danes je cel vlak poln tihotapev, ki te spravljajo ob tvoje dobro ime. 12. t. m. je napravila tukajšnja vojaška posadka z orožništvom in inanco pri popoldanskem vlaku na kolodvoru racijo in strogo preiskavo. Dobili so res veliko tobaka, a zvite buče tihotapke so že na Drenovem Griču vohale, kaj bo, in med vožnjo jih je poskakalo veliko iz vlaka, drugi pa so pometali tobak vun. Neki tihotapec se je strašno razburil, ker so vzeli njegovi ženi tobak in je hotel dejansko napasti vojaka. Ko so ga hoteli aretirati je zbežal proti Verdu. Vojaki so streljali najprej v zrak, a ker se ni zmenil ne za klice ne za strele, so ga v begu ustrelili. Kakor je ta tragičen slučaj obžalovanja vreden, moramo vendar opraviti nastop mejne straže, ker je skrajni čas, da se naredi konec vrhniški sramoti.

Polovica Vrhnike tihotapi in čudimo se le, da je poseglo vojaštvo šele po celim letu med to druhal, ki provzroča tako velike škode narodu in državi. V stari Avstriji so obeshali ljudi, ki so bili zvesti narodu in svoji vesti, danes je pa potreba in dolžnost mlade naše države, da kaznuje najstrožje in brez bojazni vse provalice in škodljivce splošnosti. Mesarji tožijo, da v najslabših časih Avstrije niso dobili tako težko živine kot sedaj in da bodo morali podražiti meso na 20 K. Čez mejo pa tihotapijo vsak dan in vsako noč velike množine živine. Krivo bi sodili, če bi mislili, da ta pritihtapljeni denar tihotapcem kaj koristi. V nekaterih vrhniških gostilnah so se razvile pravcate filiale Monte Carla; tu se hazardira za težke stotake in tisočake in zgodi se celo, da sede uradne osebe tiho in mirno v istem prostoru, se celo naslajajo, če gre za večje vsote! Vrhnika, Vrhnika, globoko si padla! Vrhnici, v vaših srcih ni prav nič več ljubezni do naroda in države! Kako dolgo in kako težko čaka Sokol na svoj dom, a vrhniški milijonarji mu ne odstopijo skromnega prostorčka niti za drag denar. Gospod Lenarčič, čegar je skoro pol Vrhnike se ne da nikakor prepričati, da bi odstopil za katerokoli vsoto nekdanjo čitalniško dvorano, ki naj služi po poslednji volji velikega Kotnika itak prosveti.

Vrhnika, kako velika je tvoja tema! Pa saj je dovolj, če samo govorimo o elektriki. Magnati imajo vsak svojo električno razsvetljavo — plebejci pa naj hodijo v temi spat! Poslušajte! Z Galletovo elektrarno

v Bistri imamo šest električnih naprav na Vrhniki, vsak, ki ima polno možno denarja in le malo soli v glavi, ima svojo. Ko je Galle prezidal in povečal svojo elektrarno v Bistri, je vprašal Vrhniko, če bi hoteli ineti od njega elektriko; odgovor je bil: ne! In če se danes vpraša gospoda župana, če bomo imeli kdaj elektriko, pravi, da jo on sam ima, občina

Pokrajinske vesti.

Velike Lašče. Dodatno k dopisu iz Kočevja v številki z dne 13. t. m. dostavljamo tudi mi Velika Laščani, da prav nič ne žalujemo za g. davčnim nadupraviteljem Starinom, ki je premeščen v Ljubljano. Njegovo in njegovega prijatelja g. naddavkarja Vardjana bo pomnil marsikdo izmed nas. Zato pričakujemo od naslednika g. Kraternja večje naklonjenosti nam Slovincem.

Bolnica v Kandiji v obupnem položaju. Bolnica Usmiljenih bratov v Kandiji, ki že 26. leto le z milodari nesebično deluje in oskrbuje uboge bolnike, posebno revne sloje, trpi vsled splošne druginje na pomirjanju denarnih sredstev in živil, ter bo morala prenehati z obratom, ako se je denarni zavodi, zdravstvena okrožja, občine in dobro ljudstvo ne bodo usmili in podpirali z izdatnimi podporami. Odcepljeni od nemške provincije, so slovenski bratje postali samostojni v naši slovenski domovini kateri služijo noč in dan s potrebo bolnikom. Zato se s polnim zaupanjem in sprisrčno prošnjo obračajo na vse denarne zavode, zdravstvena okrožja, občine in milosrčno ljudstvo, da dejansko pokažejo ljubezen do bližnjega in z izdatnimi podporami omogočijo usmiljenim bratom nadaljevanje človekoljubnega dela.

p Bohinjska Bistrica je obdana krog in krog od bogatih gozdov. Gozdno oskrbnitvo je prodajalo bukovje lesnim trgovcem in domačim konzumentom, tudi kmetje so prodajali iz svojih gozdov, tako da se je lahko oskrbel z njimi vsak. Le naša šola se ni znala ali ni hotela. In tako zmruže danes deca po štiri ure vsak dan v mrzlih šolskih sobanah in si nabira kali poznejših bolezni. Krajni šolski svet je svoje dolžnosti zelo zanemaril. Ako so gospodje že prestari ali prekomodni za težke naloge, naj odstopijo svoja mesta mlajšim, skrbnejšim močem, pokličejo naj v šolski svet predvsem tudi stariše šoloobveznih otrok.

p Kranj. „Simel“ nekega gospoda pri okr. glavarstvu v Kranju je tako veliki, da si je izmislil, da mora vsak bolnik, ki hoče dobiti sladkor narediti z 2 K kolkovano prošnjo pri županstvu, ki jo odpošlje dotičnemu gospodu, da nakaže sladkor po svoji volji. Ali se mora sladkor še na ta način dražiti ubogemu ljudstvu, saj je itak dosti drag? Ali nima uradnik drugih poslov, kakor da rešuje še pismo take prošnje? Res gospodje so kaj „naklonjeni“ ljudstvu, saj je ljudstvo zaradi njih. Bolnik.

p V Pilberku je zborovala nedavno kmetijska podružnica, ki obsega Pilberk in 4 okoliške občine. Zborovalci so sprejeli resolucije v katerih zahtevajo med drugim: ureditev valute po izmenjavi al pari; energične korake proti onim Nemcem in nemčurjem, ki hujskajo doma in v tujini proti Jugoslaviji; pritisk na Avstrijo, da ustavi v časopisju

Drobiž.

*** Newyorčani lovijo Trockljeve tovariše.** Po naredbi zakonodajnega odbora v New-Yorku je bil ujet bivši Trockijev tovariš dr. Misleg. Dr. Misleg je poprej upravljal Trockega glasilo „Novi Mir“. Pri preiskavi je ujetnik priznal, da so bile komunistični stranki v Ameriki večkrat poslale visoke svote v iznosu mnogo tisoč dolarjev, ki so bile namenjene za boljševisko propagando v New-Yorku.

*** Ame. lka se ne šali.** Amerikanska vlada se pripravlja na besen udarec proti prekupevalcem, verižnikom, tihotapcem in drugim zakonitim trgovcem. Verižnike in tihotapce namerava oblast poslati s parniki po svetu, ostalo nadležno golazen pa zaposliti pri nadzorovanju zločincev in vojni ubožnikov.

*** Kako se zidajo v Ameriki mesta.** „Revue de Paris“ prinaša nekoliko vzgledov, kako se gradijo v Ameriki nova mesta v Ameriki n. pr. začnejo okoli kakšne tvornice zidati mesto in ga zidajo toliko časa, dokler ni dovršeno po načrtu. Mesta Pullman in Norwood pri Chicagu je pustil zgraditi Jurij Pullman, bivši

pa nima toliko denarja. Ali kdo more misliti, da bi se elektrarna na Vrhniki ne rentirala, na Vrhniki, kjer je toliko vodne sile in so tako premožni ljudje, da bi si dal vsak napeljati elektriko. Ali bo res treba šibe božje kot v letu 1904, ko je razsajal legar po Vrhniki in odprl Vrhnicanom oči, da so zgradili še v istem letu vodovod.

ščuvanje proti naši državi; čim izdatnejšo gospodarsko in aprovižacno podporo slovenske Koroške.

p Čitalnica v Murski Soboti. Dne 9. XII. 1919 smo ustanovili v osvobojenem Prekmurju narodno čitalnico z raznimi odseki v svrhu narodne polude. Sedež ji je Murska Sobota. Naročene imamo skoro vse domače liste, poleg teh tudi par hrvaških in srbskih; a nedostaja ji še knjig. Ker pa ima čitalnica tudi nalogo, nuditi tukajšnji šolski mladini potrebno berilo, katerega istotako primanjkuje, zato se obrača do vseh slovenskih čitalnic, bralnih in jednakih društev, kakor tudi do javnih in šolskih knjižnic, založnikov in zasebnikov s prošnjo, naj ji naklonijo vsakovrstnih knjig, tako beletrističnih in znanstvenih, kakor tudi mladinskih in šolskih četudi starih in že obrabljenih. Tudi stari letniki naših časopisov in revije raznih strok so dobrodošle. Pošiljke naj se blagovolijo nasloviti: Čitalnica v Murski Soboti, Prekmurje. (V Ljubljani sprejema darove tudi uprava Jugoslavije Marijin trg.) Vsak še tako mal dar bo hvaležno sprejet.

p Graščina Vurberk pri Ptuj ima lastno gostilno, ki uspešno tekmuje v draginji s svojimi sosedi. Da je povišala — in to precej izdatno — svoje cene tudi o priliki koikovanja, je pač umevno. Oskrbnik graščine g. Gumpert se vedno sklicuje na splošno druginjo, kedar mora utemeljevati povišanje cen; če pa ga prosijo viničarji za boljšo plačo, o druginji ne ve ničesar več.

V Kočevju se je ustanovila že pred pol leta „Čitalnica“ ki je obetala živahno in plodonosno življenje, ki pa je sedaj nekam zadremala. Treba jo bo čim prej zdrumiti. Dobro in koristno bi tudi bilo, da bi si „Čitalnica“ čim preje nabavila vsaj skromno knjižnico, da bi lahko nudila Kočevcem še kaj drugega in ne samo svoj Universal-Lexikon.

Dobrna. Poverjenitvo za javna dela, v čigar delokrog spadajo menda tudi naša zdravilišča, bi storilo dobro, če bi malo nadziralo tudi našega upravitelja, ki porablja svoj čas v to, da prav pridno kupčuje z vsemi mogočnimi predmeti, tudi s takimi, s katerimi bi menda ne smel (sladkor, usnje i. t. d.). Neumljivo nam je, da nadrejene oblasti vse to trpe, čeprav so bile že ponovno obveščene.

Velenje. Po komaj enoletnem preobratu so jeli tukajšnjim nemčurjem grebeni zopet rasti. No, čudno ni, če jih pa podpirajo velenjski „narodnjaki“ v svoji mlačnosti sami. Hiči nekega zagrizenega hotelija vzgaja svoje otroke v blaženem Gradcu, uradništvo rudnika, pa je postavilo gledališki oder ravno v to gostilno, da ji tako pomaga zbirati slovenske peneze. Če bo šlo tako naprej, bo postalo Velenje kmalu ravno tako nemčursko gnezdo, kakor je bilo med vojsko.

kovaški delavec, ki je bil postal milijarder. V prvem mestu je stanovalo že leta 1883. 9000 delavcev, za katere je pustil Pullman sezidati 1520 hiš z ulicami, trgovinami, plinom in vodovodom. — Podjetnik Schliemann je gradil hiše za delavce v Orklegu. Na račun odkupa hiš so mu morali plačevati delavci 20—100 dolarjev tedensko. Tudi to mesto je postalo v primeroma traukem času veliko in krasno. — „Revue de Paris“ omenja, da bi bila ta metoda hitrega zidanja hiš primerna tudi za med vojno porušena evropska mesta.

*** Kitajski tehnični napredek.** Tudi Kitajska se polagoma modernizira. Poroča se, da ustanove v kratkem času tri velike brezžične radio postaje, prvo v Ugi na Mongolskem, drugo v Urupslu, 1500 milj jugozapadno od glavnega mesta Mongolije, tretjo pa v Kashgharu v zapadnem Turkestanu. Te brezžične brzoljavne postaje bodo opravljale službo podnevi in ponoči na najmanjšo distanco od 1000 angleških milj.

*** Potres v Epiru.** V zadnjem času so bili v celim Epiru močni potresi. Porušenih in poškodovanih je bilo veliko številu hiš. V Janjini so iz razvalin izkopali 20 mrtvih.

Za milijoni.

(Dalle.)

OSMO POGLAVJE.

Pozno v noči sedita dva moža v majhni sobi. Oba sta nam že znana, vendar se hočemo nekoliko pumiditi pri njihovi opisu. Prvi je starejši, širokopleč, brez brade, prijazen potez, vendar čudnega vedenja, ki takoj vzbuja našo pozornost. Ne pogleda ljudem, s katerimi govori, nikoli v oči, temveč posveča vso svojo pozornost kakemu bližnjemu predmetu, kateremu včasih vsa njegova poročila, njeemu se smeji, od njega dobiva nove pobude, kakor da bi bil ta predmet živ.

Ali se je te navade navzel pri mnogoletnem izviševanju svojega poklica, ki zahteva največje tajnosti, ali pa hoče namenoma videti vzbuditi, da ve in vidi manj, kakor je res, ne morem odločiti. Da pa dale to posebnost možu skoro nadnaravno moč, tega še ni nihče zanimal, tudi one, ki so po njegovih talentih bili najbolj zapostavljeni. Zlat je sedemdesetletnik: starost in bolehnost mu ne dovičujejo, da bi poklic tajnega polista še dejansko izvrševal. Njegov tovariš je mlad, zelo izobražen mož, priključilje zunanjosti. Da je tudi on član "rune policije", tega ne razodeva njegova govorica in ves njegov nastop. Mogoče je baš zategadelj, pri svojih višjih tako priljubljen in njim koristen.

Ta dva moža sta Gryce in Byrd. Prvi pozvame besedo:

"To je lepa nagrada, a meni se zdi, da ima tudi prijateljstvo svoje pravice. Na vašem mestu bi policist sled ponesrečene primadene. Pri tem morča odkrilete namen zarote, ki je zasnovana proti tolikim deklicam istega imena. Tako bi razrešili dve uganki naenkrat. Ako pa tudi ne dosežete nič drugega, kakor da zasledite težko signorino, ste vsaj svojega prijatelja rešili skrbi. Po mojem mnenju bo moža s sivimi očmi in črno brado, ki je deklice zasledoval, težko zaslediti. Hčerka Abraham Rogersa je pokopana in nima več zanj zanimanja: enako se bo varoval prikazati se pri njem ogledu trupla nesrečne tovarniške delavke: predvsem pa se mora ogibati hvate dedine, ker je pozornost občinstva vsled žrtve istega imena preveč ohranjena na njo. Da se pa signorina Valdi tudi Jenny Rogers imenuje, to vedo le nekateri. Na njej bi lahko svoje kakršne koli načrte navidezno brez kazni izvršili. Ako je ta človek tako odločen značaj, kakor mislimo, in če ta zarota v resnici obstoja, tedaj najdete po vsej verjetnosti signorino v njegovih zankah ali vsaj pod njegovim vplivom. Pa naj se imenuje Montelli ali ne, gotovo je to oseba, ki razpolaga s mnogimi sredstvi. In bo treba skrajne premetenosti in odločnosti, da se ga polastite."

"Najlepša hvala za vaš nasvet, gospod Gryce! Navdali ste me z novo srčnostjo in vne-mo. Hotel bi si razpisano nagrado pridobiti, ker

bi mi prišla prav. Ker mi razumnost in dolžnost kažeta isto pot, hočem jo nastopiti."

"Stoite tako; a ne morem vam obljubiti, da vas pripelje k cilju. Naznačim vam le smer, kateri bi sledili, ako bi bil še mlad kakor ste vi, in v praktični službi."

"Več ni trga. Vi ste najrazumnejši svetovalec in nad vse nesebični prijatelj. Poglejva, če, kar je uspeh današnjih zasledovanj; to ne bo zahtevalo mnogo časa, zakaj novih dejstev je le malo."

Starejši policist se je posvetil z blaghotnim zanimanjem podrobnostim slučaja, in po kratkem posvetovanju sta se moža razšla.

Naslednjega jutra se je potrudil, da hitro ustreže njegovi želji, in ga obsopal s prasanji.

"Kaj ste odkrili? Ali ste zvedeli kaj novega? Ali je kaj upanja, da jo najdete?"

Byrd je bil zelo molčeč.

"Do zdaj je še vse zavito v temo. Niste mi poverili lahke naloge. Ako bi ne bila dama tako nenavadne lepote, bi obupal, da proniknem kdaj v tajnost, ki jo obdaja. Toda obraz, kakor je ta, se ne da dolgo skrivati. Ker poznam zdaj njegove poteze, je možnost večja, da jo najdem. Da bi dali skico fotografirati —"

Umetnik je odkimal.

"Čutim nepremagljivo zoprnost nad tem, da bi njegovo sliko zaupal ducentu policijskih uradnikov. Tudi ni za to zadostnega povoda. Ako upate doseči svoj namen na kak drug način, naj ta izostane že z ozirom na njen nežni ženski čut."

"Hočem poskusiti, toda iz tega lahko nastane kakasnežev. Ali imate Montellijevo pismo pri roki?"

"Da, tukaj je. Lahko ga obdržite."

"Prosim še za natančni opis Italijana."

"Montelli je velik, suh, mrkogled mož z zelo temnim obrazom in črno brado. Akoravno sem ga videl le trenutek, vendar je zbudil mojo pozornost njegov mirni, grozni izraz. Drugim je mogoče manj oduren, jaz ga sovražim že zategadelj, ker je samo on vzrok neudnega odhoda signorine."

"Škoda, ker se vaš opis bolj ne strinja z opisom onega gospoda, ki je zasledoval ostala tri dekleta. Mračen in grozen? To ne soglaša s prijaznim tujcem, ki je obiskal šolo gospe Haddensove in prinesel delavki iz tovarne šivanje."

"O čem govorite? Je vprašal Degraw razburjeno. "Ali je kaka zveza —"

"Mogoče sem svoje misli izdal preveč brezskrbno," ga je Byrd naglo prekinil. "Montelli je brez dvoma to, kakor ga je označila Portugizinja; hotel sem imeti le gotovost. Ali bi mi mogli s par potezami podati sliko njegovega obraza?"

Degraw je zmaljal z glavo. "Tega mi ni mogoče, moj vtis je bil prepovršen."

"Vsekakor poskusite," odvrne Byrd ter mu ponudi pismo Italijana. Na ovitku je umet-

nik po možnosti skiciral s par črtami obraz Montellija; medtem pa je Byrd, ki je bil spreten risar, kopiral Degrawovo skico signorine v svoj notes.

"Za lastno porabo," je izjavil začudenemu umetniku, ter sprejel njegov risbo in spravil obe v žep.

"Bodite pozdravljeni! Ko izvem kaj gotovega, vas obvestim. Do tedaj pa ohranite dobro voljo; zadevo bomo zasledovali z vso vneto, zakaj razen mene je zaposlenih še dvajset policistov, ki naj zasledujejo neznanca, povzročitelja tolike nesreče."

"Samo eno vprašanje, Byrd: Vam se ravno kar ni zdelo nemogoče, da sta Montelli in ta človek ista oseba? V tem slučaju bi bila tudi signorina zapletena v ono tajinstveno zadevo, o čigar namenu sta najbrž še sami na nejasnem?"

"Mogoče."

"Toda dvojje izmed žrtv je umrlo."

"Naravne smrti, Degraw."

"Ali ste o tem prepričani?"

"V enem slučaju popolnoma. O drugem odloči mrliški ogled, ki se vrši danes."

"Poslušajte še moje mnenje, predno odide. Dvomim, da se Montelli zanima še za koga drugega, kakor za signorino. Neznanka pa se je nam bati mnogo manj, kakor zvijačne Portugizinke."

"Vse to se bo pojasnilo. Vsaka minuta, ki jo še tukaj preživim, zadržuje uro odkritja."

Potem odide; ne zadržujem vas niti za trenutek."

Zdaj pa je bil Byrd, ki se je obotavljal.

"Kaj je to?" je vprašal, kazaje na sliko, ki jo je Degraw označil z naslovom: Pesnikov sen. Izgleda, kakor da ste poskušali naslikati gospodično Aspinwall."

"Gospodično Aspinwall?"

"Da, hčerko Samuela Aspinwalla, krasotico petega okraja."

"Ali je to njeno ime? Ali spoznate obraz? Potem sem vam zelo hvaležen, ker sem že davno hotel vedeti, kdo je moj model, ki sem ga nekoč videl med cestnim vrvenjem."

"Čestitam vam, slika je krasna."

Degraw ga je zadržal pri vratih.

"Da ste mi imenovali original, to mi daje prav posebno novo zanimivost. Gospodična Aspinwall je namreč ona dama, ki je obsela posteljo signorine s cvetkami, ko sem vstopil."

"Resnično? — O tem mi morate pripovedovati natančneje."

"Nimam vam mnogo povedati. Nisva spregovorila niti besede. Njena navzočnost me je tako iznenadila, da me je zapustila prisotnost duha; ona pa je naglo odhitela iz hiše, da se odtegne mojim pogledom, ki so se ji najbrž zdeli vsiljivi."

"Gotovo je bila prijateljica signorine Valdi."

"Ne; nista se osebno poznale, kakor me je signorina zagotavljala."

"Na vsak način je dobro, da jo moremo najti. Često so ravno navidezno najbrezpomembnejše opore, ki pomagajo resnici na sled," je rekel Byrd in zapustil atelje.

Popoldne je iskal Degraw med dnevniimi novicami svojega časopisa poročilo o mrliškem ogledu fabriške delavke. Bil je naravni vzrok smrti, kakor je Byrd že povedal. S tem se mu je odvalilo težko breme od srca. Ako bi deklica umrla nasilne smrti, ne našel bi zaradi signorine niti trenutka mira. Zarota, na katero so verjeli v glavnem stanu, ni bila omenjena v časopisu; policiji se je pač posrečilo, zadevo ohraniti tajno. V kotičku lista je zasledil še sledečo notico o signorini:

"Govorica, ki se je razširila danes zjutraj o smrti signorine Valdi, katere nesrečni nastop kot Margareta je še mnogim v spominu, se je izkazala kot neresnična. Ni umrla, ampak odpotovala. Zapustila je svoje prejšnje stanovanje v East-ulici, in njeno sedanje bivališče je neznano."

Nekoliko pomirljen se je umetnik zopet lotil dela ter se oborožil s potruljenjem, da prenese dobo dolgega čakanja, dokler ne prejme zanesljivega poročila.

DEVETO POGLAVJE.

Grycejeve slutnje so bile redkokdaj napadne. Rekel je, da neznanec ne bo v družbi dedinje, ki je izginila iz šole gospe Haddensove; in glej, že naslednjega dne je sporočila voditeljica šole, da se je pogrešana deklica vrnila, da je malobesedna in potrta, kakor da je doživela veliko razočaranje.

Mogoče bo povedala o svojem begu, ki naj pomagajo izlediti moža, ki je beg povzročil. Najposobnejša oseba, ki naj vse to dožene, je brezdvomno stari Gryce, ki se je po nadzornikovem naročilu tudi nemudoma podal v šolo. Po kratkem razgovoru z voditeljico zavoda so mu odkazali sobico, v katero je kmalu nato stopila ljubka, svojeglava deklica.

"Gospodična Rogers, ako se ne motim," jo je nagovoril s spoštljivim poklonom.

"Kdo ste, kaj želite od mene?" mu je odgovorila in ga nezaupno ogledovala.

"Jaz sem star mož z mnogimi življenjskimi izkušnjami, ki vam dobro hoče. Za one, ki še sveta niso spoznali, gojim posebno sočutje."

Obstala je pred njim in bi raje zbežala, kakor ga poslušala. "Vi ste mi tuji, še vašega imena ne poznam; zakaj mi govorite o sočutju? Vi vendar ne morete vedeti —" glas ji je odrekel, bila je še premlada in neizkušena, da bi se potvarjala.

(Dalle prih.)

Zvezna
tiskarna

TISKOVINE VSEH VRST.

časopise, knjige, brošure,
cenike, lažake, lepake,
vabila, vsporedne račune,
kuverte in pisemski papir,
s firmo, vizitke, naslovnice
lit. natise hitro, lično in ceno

Zvezna tiskarna
v Ljubljani, Stari trg 19.
Naročila sprejema tudi upravništvo "Jugoslavije"
v Ljubljani, "arilij trg 8 ter njene podružnice v
Mariboru, Glavn. trg; v Celju, Kralja Petra cesta in
v Ptuj, Prešernova cesta.

Zvezna
tiskarna

Priporočajo se sledeče domače tvrdke:

Anončni zavod: Drago Beseljak, Cankarjevo nabrežje 5. Arhitekt in stavbeno podjetje Viljem Treo, Gosposvetska c. 10. Avtogaraža Popravila vseh strojev Šušteršič & drug. Brivnice Francheti Zdenko, Dunajska c. 20. Marija Kirinič, Sp. Šiška, Celovška cesta 63. Dežniki, solnčniki L. Mikuz, Mestni trg 15. Drogerija J. C. Kotar, Wolfova ulica. Drva, žagani in stavbeni les Srebotnjak, Kolodvorska ulica 31. Elektrotehništvo Zavod za teh. in elektrotehniko Dunajska cesta 22. Lastne tovarne, Glince 16. Janko Pogačar, Mestni trg 25.	G. Besednik in drugovi, Prešernova ulica 5 Industrijski orop, protez, bandaž in kirurški orodja Elektrotehnik Makso Sartory, Žabjek 3. Gostilne Marica Sartory, gostilna "Beograd", Žabjek 3. Kavarna Josip Ivančič, "Zvezda", Kongresni trg. Kleparstvo Jakob Fliegl, Prešernova ulica. Krojači Potočnik Feliks, Šelenburgova ulica 6. Milan Cankar, Sv. Petra c. 33. Milan Mahkota, Zg. Šiška, Celovška cesta 79. Modni salon damskih klobukov Marija Götzl, Židovska ul. 7 in 8. Stuchly-Maschke, Židovska ul. 3.	Meh. delavnica Franc Bar, Cankarjevo nabr. 5. Mizarstvo Franc Škafar, Rimska cesta 16. Perko Matija, Zg. Šiška, Celovška cesta 121. Modna trgovina T. Eger, Sv. Petra cesta 2. Optik Jurman Karl, Šelenburgova ulica. Fr. P. Zajec, Stari trg 9. Pisalni stroji Franc Bar, Cankarjevo nabr. 5. Pisarniške opreme Franc Bar, Cankarjevo nabr. 5. Parfumerija, kosmetika Uranus, Mestni trg 11. Puškar F. K. Kaiser, Šelenburgova ulica. Urar Fr. P. Zajec, Stari trg 9.	Restavracija Krvarič, Prešernova ulica. Skladišče, javno Balkan, Dunajska cesta 33. Skladišče, špedicijsko Dunajska c. 33 (Telef. 366). Špedicija Uher J. & A. Šelenburgova ul. 4. Slikarstvo, pleskarstvo Josip Jug, Rimska cesta 16. Stare P. Franc, Forjanska ulica. Špecialna trgovina z juvelij in zlatnino Lud. Černe, Wolfova ulica 3. Štampilje Černe, Dvorni trg 1. Trgovina s specerijskim in delikatesnim blagom Janko Štupica, Sodna ulica. z vsemi pisarniškimi potrebščinami Jos. Omersa, Dunajska c. 6/1.	s klobuki Ivan Soklič, Stari trg št. 4. s papirjem Uranus, Mestni trg 11. z gramofoni in ploščami Fr. P. Zajec, Stari trg 9. s pohištvo Franc Škafar, Rimska cesta 16. prva specialna, za rokavice in parfume O. Bračko, Dunajska cesta 12. Manufaktura na debelo Filip Pečenko, Dunajska cesta 6. s pisalnimi stroji The Rex & Co., Šelenburgova ulica št. 6. modno blago in klobuki za moške Ivan Kunovar, Stari trg 10. s živalnimi stroji Josip Petelinc, Sv. Petra nasip 7. s čevlji Aleksander Oblat, Sv. Petra c. 28.	manufakturna Schwab & Bizjak, Dvorni trg. s specerijskim in kolonijalnim blagom Hinko Štancer, Dunajska c. 10. z vsemi pisarniškimi potrebščinami in fino galanterijo Tičar A., Šelenburgova ulica 1. z železnino in poljedelskimi stroji Zalta & Žilič, Gosposvetska c. 10. z gramofoni in godbenimi instrumenti Rasberger, Sodna ulica. živalnih in pisalnih strojev in kolen Ivan Jax & sin, Dunajska c. 15. s kolesi in živalnimi stroji Ig. Vok, Sodna ulica 7. z železnino na debelo in drobno Breznik & Fritsch, Cankarjevo nabrežje št. 1. s specerijskim in mešanim blagom Janko Bernik, Spodnja Šiška, Celovška cesta št. 79.
---	---	--	---	---	---

Dnevne vesti.

— **Podelitev pravice javnosti.** Poverjenstvo za uk in bogocastje je z razpisom z dne 5. januarja 1920. glasbeni šoli in konservatoriju »Glasbene Matice« v Ljubljani podelilo pravico javnosti in s tem pravico, da izdajata državnoveljavna izpričevala.

— **Na univerzi v Ljubljani** se bo namestilo po potrebi več slug z normiranimi prejemki. Prosilci, ki niso v javni službi, morajo izkazati znanje slovenskega jezika v govoru in pisavi ter prošnji priložiti rojstni in domovinski list, zadnje šolsko izpričevalo, izpričevalo uradnega zdravnika o sposobnosti za zaproseno službo in izkaz, da so izpolnili svojo aktivno vojaško dolžnost ali pa da so je trajno oproščeni. Pravilno kolokvane in opremljene prošnje naj se vložijo pri rektoratu univerze v Ljubljani (deželni dvorec). Rok do 15. februarja.

— **Selski pismonoše po deželi** bi radi vedeli, zakaj so jih popolnoma prezrli pri regulaciji plač državnim nastavljenim. Se danes le mnogo pismonoš, ki nimalo niti 200 K mesečno plače, čeprav opravljajo jednako službo, kakor pomožni slugi. Ti prejemajo draginsko doklado, nismo pa ne. Kaj je to pravica?

— **Velik orkan v Gradcu** 14. t. m. je izbruhnil v Gradcu nenadoma s silen vihar. Setajotim po ulicah je trgala klobuke raz glav ter jih vrtil tudi preko 100 metrov visoko po zraku. Razbil je šipe in metal oreko raz streh. V mestnem parku in drugih manjših vrtovih je izruval več velikih in manjših dreves. Vsled burje je bila prekinjena telefonska zveza v oddaljene kraje — funkcionirala je samo do Mürzschlaza. Človeških žrtev orkan nima zahteval.

Ljubljana.

— **»Oče«** v sinočnji uprizoritvi Strindbergovega »Očeta« sta nam zopet enkrat dovolila uživati svojo pristno umetnost gosta, ne člana naše drame, ga. Borštnikova in g. Skrbinek. Predstava, ki sta jo gosta dvignila s svojo igro nad vse, kar smo letos videli in slišali na odru, je doživela vsestranski, sijalen uspeh. Podrobneje se k »Očetu« vrnemo.

— **»Deželno stolno mesto Ljubljana«** je izdalo papirnati drobiž, kakor stoji napisano na onih malih,

sicer čisto okusnih listkih. Radi bi vedeli, čemu vleče magistrat še v Jugoslaviji v nazivu mesta ono »deželno«, saj vendar Kranjske hvala bogu ni več. Naj si mesto izposluje kak drug naslov, če že mora biti ravno visokodoneč. Morda bi se dalo po zagrebškem vzorcu doseči »Kraljevo stolno mesto«, ali »Slovensko glavno mesto«.

— **Nerodnost ali zasmevanje?** Na oknu tukajšnje italijanske misije, Dunajska cesta, je nalepljen razglas o uradnih urah naprej v laščini, potem v slovenščini. Pa kakli! Evo spakedranke: Uredne ure za partite ob delavnik... ob nedeljah in praznikih...

— **Prireditelj božičnice za revne otroke v Sp. Šiški** se nalikrenejše zahvaljuje vsem centenim damam nabiralkam in vsem o. d. Jarovalcem, ki so omogočili tako lepo prireditel in pripravili našim malim nekaj uric nekallenege veselja.

— **Popisovanje beguncev.** Radi bližajočih se občinskih volitev se vsi v Ljubljani stanujoči begunci pozivljajo, da se pridejo prihodnji teden t. j. od 19. do 24. t. m. zglasiti v Pražakovo ulico št. 3. I. nadstropje in sicer vsak dan od 9. do 12. ure dopoldne. Volilno pravico imajo vsi oni 21 let stari begunci, ki so bili policijsko zglazeni pred 1. februarjem 1918 in še tukaj prebivajo kakor tudi vsi javni nameščenci, ki imajo ob razgrnitvi volilnih imenikov v Ljubljani svoje bivališče. Volilno pravico imajo dalje vse one begunke, ki so 21 let stare, prebivale 2 leti v Ljubljani in so dovršile kako 8 razredno srednjo šolo. Volilni upravičenci ne odlašajte in pridite vsi! Rok se ne podaljša.

— **Popis beguncev.** Glavarji begunskih družin, ki stanujejo v Ljubljani in prejemajo begunsko podporo, naj se v svrhu popisa zglase tekom 5 dni pri pristojnih stražnicah državne policije.

— **Smrtna nesreča na državnem kolodvoru.** V petek zvečer ob pol 9 je povozil premikalni vlak na državnem kolodvoru strolevodlo Frana Voha, očeta dveh malih otrok. Kako je prišel pod vlak, se še ni dalo dognati. Kolesa so ga popolnoma raztrgala in razmesorila; glava je ležala odrezana sredi tračnic. Policijska komisija je ugotovila takešno smrt. Ponesrečenecve ostanke so prenehali v

mrtvašnico k sv. Kristofu od koder jih pokopale danes popoldne pri Sv. Duhu.

— **Zagoneten napad.** Neka gospa P. P. je policiji javila, da jo je nekdo v večji hiše št. 8. Miklošičeva cesta zvečer napadel in udaril po glavi z nekim tovim predmetom. Napadalec je neznan.

— **Žico je kradel.** Ljubljansko deželno sodišče je obsodilo dne 17. t. meseca bivšega žel. delavca Rajnerja na 4 mesece težke ječe, ker je ukradel 20 kg žice železničarju Albertu Strnadu na Jesenicah ter jo prodal g. Heinju kranjske industrijske družbe.

— **Zastoni se le hotel voziti.** Ker se je po železnici vozil brez listov in ker le opsoval spravednika, ki se zahteval plačilo, je bil delavec Andrej Kokali obsojen na pet dni strogega zapora pri ljubljanskem deželnem sodišču.

Maribor.

Mariborski častniki še vedno vse preveč nemškutarijo, zlasti po ulicah in javnih lokalih. Tega mora biti enkrat konec. Na tako eksponirano mesto, kakoršno je Maribor, nikakor ne spadajo narodno mlačni ljudje, saj se nam Nemci že sedaj smejiijo zaradi naše neodločnosti. Oficirji, ki se ne znajo ali nočejo znati slovensko, naj gredo kam na jug, kjer nam ne bodo mogli škodovati. In Maribora morajo izgniti.

— **Tatvina.** V sredo 14. t. m. je došel neznan zločinec vlonil skozi okno v klet hiše št. 24 v Kriehuberjevi ulici ter odnesel razno perilo v skupni vrednosti 2000 K. Med ukradenim perilom se nahaja 5 velikih skoro novih rjuh, več ženskih srajc, in spodnjih oblačil, nekaj moških srajc in spodnjih hlač, brisalk, žepnih robcov ter razne druge drobnarije. Perilo je zaznamovano s črkami R. S. in P. S. v rdeči in beli vezavi. Pred nakupom se svari! Kdor najde ukradene stvari, dobi nagrado.

— **Dekliški zavod Vesna** se nahaja na vogalu bivše Carnerjeve in Ogethejeve ulice. Vhod iz Carnerjeve ulice št. 6.

Celje.

Nekateri trgovci se nikakor ne morejo sprijazniti z cenami usnja, ki jih je predpisala deželna vlada. Tako na primer je neki celjski trgovec prodal dvema strankama iz Dramelj 2 kg telečje kože III. vrste za 400 K in 1 kg podplatov, obstoječih

iz stranskih delov in glavine, za 120 kron. Po Uradnem listu je pa predpisana cena prvemu izdelku 242 K, drugemu pa z pribitkom vred 50 K. Pri treh kg usnja je tedaj navil svoljevolno ceno kar 228 K. Zadeva se je naznanila kompetentni oblasti in upamo, da bode ta trgovca primerno poučila ter mu vzela veselo do nadaljnjega nezasišanege navijanja cen.

— **Akcijskemu odboru** zoper draginjo v Celju prihajajo iz Loč pri Konjicah anonimne pritožbe, ki jih pa ne more kot take upoštevati. V kolikor so pritožbe glede trgovcev Fleck in Krantzdorfer, katerih slednji se je v pogovoru o današnji draginji napram čevljarju Pučniku bale izjavil, da kdor ne more živeti, naj pogine, upravičene, ne moremo presojati in tudi ničesar ukreniti. — Prosimi bi, naj se v bodoče navede konkretne slučaje in tudi podpiše. Za tajnost ovadbi vliskeva imena famčimo pod vsakim pogolem.

Dijaštvo.

Dijake iz zasedenega ozemlja visoko- in srednješolce, opozarjamo, naj takoj vložijo prošnje za čevlje, kdor tega še ni storil. Pravico do čevljev imajo vsi dijaki iz zasedenega ozemlja, ki so podpore potrebni. Prošnje naj se naslovijo na Poverjenstvo za socialno skrb, pošljejo pa v pisarno za zasedeno ozemlje, Ljubljana, Pražakova ul. 3. V prošnji naj bo navedena številka velikosti čevljev in naj bo prošnja potrjena in priporočena od dotičnega šolskega vodstva.

Društvena in uradna obvestila.

— **»Hoffmanove pripovedke«**. Prva uradna predstavitev v opernem gledališču se vrši v torek dne 20. t. m. ob polu 8. uri zvečer. Vstopnice po znižanih cenah se dobe v pisarni Društva zasebnega uradništva, Gosposvetska cesta št. 12/II v nedeljo dne 18. t. m. od 9—12 ure in v ponedeljek dne 19. t. m. od 9—13 in od 17—19 ure.

Prošnje za obutev, obleko in denar naj se pri Oblastni državni zaščiti dece in mladine za Slovenijo v Ljubljani (pri prejšnjem Pokrajinskem odboru za zaščito dece v Ljubljani) več ne vlagajo, ker so dotični viri izčrpani. Novo vložene prošnje se bodo prosilcem vračale nerešene. V časopisih se bo objavilo, kdaj se

bodo prošnje zopet sprejemale. Oblastna državna zaščita dece in mladine za Slovenijo v Ljubljani, dne 14. januarja 1920.

— **Zveza poštne organizacije v Ljubljani** vabi vse člane in članice na sestanek, ki se vrši v ponedeljek dne 19. januarja 1920 ob tričetrti na 20. urc v pismonoški dvorani na pošti Zadeva važna in nujna. Pridite vsi točno in polnoštevilno.

— **Društvo »Zvezda«** v Hodišah prosi vsa društva, zavode in zasebnike, ki so dobili društvene nabiralne pole, da iste v najkrajšem vrnemo, ker mora skleniti račune.

— **Razglas Ribarska** zakupna okraja 28 c Dob in 29 c Moravče se bo ujeta v torek dne 3. februarja ob 10 uri pri kamniškem okrajnem glavarstvu oddala v zakup potom javna dražba in to za dobo 10 let. Dražbeni pogoji so na vpogled pri okrajn. glavarstvu med uradnimi urami od 9. do 12.

— **Društvo državnih uslužbencev** kraljevstva Srbov, Hrvatov in Slovencev za slovensko ozemlje s sedežem v Ljubljani ima v četrtek, dne 29. januarja 1920, ob pol 20. uri v veliki dvorani Mestnega doma izredni občni zbor s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo predsedstva. 2. Razpust Saveza javni namestnik v Zakrebu in naš položaj. 3. Sklepanje o došli predlogih po 9. društvenih pravil. — Opazka. Predloge, ki naj o njih sklepa občni zbor, je prijaviti pisмено odboru najkasneje 8 dni pred zborovanjem, t. j. do včerajš 22. januarja 1920. Zborovanje se smejo udeležiti samo člani, ki se izkažejo s člansko izkaznico.

NSS.

NSS, št. Peterski okraj. V ponedeljek, dne 19. t. m. se vrši sestanek somišljenikov Narodno-socialistične stranke iz št. Peterskega okraja ob pol osmi uri zvečer v restavraciji Lloyd, Sv. Petra cesta. Pozivljemo vse somišljenike in somišljenice, da se tega zborovanja polnoštevilno udeležijo. Dnevni red ustanovitve krajevne organizacije NSS.

— **Kolizejski okraj.** Pripravljeni odbor za ustanovitev krajevne organizacije NSS sklicuje za v ponedeljek dne 19. t. m. točno ob pol osmi uri zvečer sestanek somišljenikov in Kolizejskega okraja v Prešernovi soto restavracije »Novi svet«, Gosposvetska cesta.

Proda se:

Proda se vila v ljubljanskem predmestju. Poizve se v upravi. 79

Na prodaj je večja množina lepega zdravega koprana. Cenj. naročila na I. Gräther, St. Jurij ob Taburi Savinjska dolina. 55

Automobil od 40 konjskih sil, fabrikat Gobron & Brille povsem uporaben in nepoškodovan proda takoj Kranjska trgovina železne in bravarne robe v Kamniku. 74

Proda se stroji za pekarno, blagajna (sistem »National«), 1 lovski voz in druge stvari. Poizve se pri kranjski stavbeni družbi v Ljubljani, Levstikova ulica št. 19. 76

Oginja in vloga varne blagajne vseh vrst in velikosti, kakor tudi blagajne na valjati in verhemove kasete pripočene (vrsta Franc Schell, L. jugoslovanska izdelovalnica blagaj, Maribor, Koroška cesta 31. Popravila se vrše hitro in točno. 78

Kupi se:

Kupi se dobro ohranjen živalni stroj, 2 klmici in 2 peresna modroca. Ponudbe pod »Živalni stroj« na upravo »Jugoslavije«. 70

Kupim dobro ohranjen čevljarški živalni stroj. Ponudbe na Adolf Fain državna stanovanja 6 (barake na Frikškovem) Martinova cesta. 80

Živalno stroje, rabljene, dobro ohranjene in stojale kupuje po najvišji ceni (franko Ljubljana) Josip Petelin, Ljubljana. 1589

Čebelni vosek, suhe sajne in odpadke sveč kupuje po najvišji dnevni ceni Fr. Kopač, svecar v Ljubljani Gosposvetska cesta 80. (Spodnja Šiška). 83

Kupim psa mladiča »volčje pasme«. Kje, se poizve v upravnistvu. 63

Kupi se stara vrtna 20 m dolga zelena ograja. Ponudbe s navedbo cene in kakovost ograje na V. Gregi, Brežice ob Savi. 64

Lokomobil 120 do 140 HP event. stalne naprave kupi »Stavbena družba d. d. Ljubljana, Levstikova ul. 19. 67

Benčina (lahki benol) se kupi vsake količino in za vsako ceno ali eventuelno proti zamenjavi za moko. Ponudbe na upravo tega lista. 73

Gradbeni les vsake vrste in vsake količino kupuje takoj domača (vornica) v Sloveniji. Ponudbe na upravo tega lista. 71

Službe:

Trgovski sodrnik, manufakturijski vojašnica prost, popolnoma večje slovenskega in nemškega jezika želi vstopiti s 1. svečanom v službo večje manufakturijske trgovine pod ugodnimi pogoji. Naslov pove uprava Jugoslavije.

Iščem samostojnega čevljarkega pomočnika. Poizve se Adolf Fain državna stanovanja 6 (barake na Frikškovem) Martinova cesta. 81

Mediatinja samostojna aranžerka, zmožna slov (bravalekega) in nemškega jezika se sprejme teko. Hrana in stanovanje v hiši Ponudbe s prepis spričeval in zahtevo plače na mediatino Rova Perz - Woisk, Celje, Gosposka ulica 4. 84

Denarni zavod v Ljubljani sprejme likvidatorja, ki je izvešan v vseh poslih denarnega zavoda. Ponudbe z navedbo doseganega službovanja na poštai predai 138 pod »Likvidator«. 72

Knjigovodje ali knjigovodkinjo, prvovrstno moč išče takoj večje (vornici) podjetje. Oni, ki imo o lep roklopa, znajo strojepla in govore slovenski in nekoliko hrvaško-srbski eventuelno tudi nemški imajo prednost. Ponudbe na upravo tega lista. 72

Mesarski pomočnik nad 30 let star, več prekajevanja se takoj sprejme. Pismene ponudbe na Anončni zavod Drago Roselj, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 5. 61

Razno:

V našem iščem lokal za trgovino s stazajami vred, na prometnem kraju, najraje kje blizu Ljutomer, ali Ptuj, event. tudi kje v Prekmurju, in siur sa majev »teratn«! Cenj. doplate pod »Jugoslovan« na uprav. »Jugoslavije«. 77

V našem se vzame gostilna v Celju ali okolič. Ponudbe pod šifro »gostilna« na upravo Jugoslavije v Celju. 83

Oblastveno kancos. zavod za pokončevanje podgan, miši in mrčesa Kolodvorska ulica 39

se priporoča v pokončevanje podgan, miši, škarkov, rusov, stenice, moljev itd. z različnimi novoiznajdenimi povsem zanesljivimi sredstvi v zvezi s posebno metodo. Uspeh z jamcem. Spričevala na razpolago.

Tapetnik in dekorater

M. ZOR

Kolodvorska ulica 39.

se priporoča v napravo klmice, vzmetnih klmice, divanov, otocian, dekoracij, zastorov in tapetiranje sob, katere dela izvršuje prisnana solidno in po nizkih cenah. Posel blagobotnih naročil.

Kupujem Vžigalniki

po najvišjih cenah, rezan in tesan jelov, kakor trd les, vsakovrstna drva za kurjavo. VIKTOR GLASER, lesni trgovec, Ruše pri Mariboru.

Vzorci

manufakturnega blaga razpošilja vsakemu, kateri iste takoj po izberu nazaj vrne.

Prva gorenjska razpošiljalna IVAN SAVNIK, Kranj.

in BOSANSKE SLIVE

v zabojih po 15 kg

Kava, Čaj, Cokolada, Kakao

Kavin pridelate Konjak, Rum

Likerje, Šampanjec, Namizna vina, Mineralni, Rozice, Dišave, Parafizitke

razpošilja po celim kraljevstvu od 5 kg naprej pošiljate prosti

JOS. FABIANI

Ljubljana, Prešernova ul. 54

Jamski les

kupi večjo množino St. Janžki premogokop.

AKA JAKA, KRAJCI, DOKAJKA

la pomaranče limone

po jako ugodnih cenah ima v zalogi trdka K. Škerl v skladišču v semenišču na trgu. Poizve se v Sp. Šiški Žibertova ul. 227.

Črnilo :: rdečilo

barva za štampilke (modra in rdeča)

„SNAŽI“ najboljšo sredstvo za čistenje kovin po tovarniških cenah.

Kemični proizvod O. Čertalič, Ljubljana

Opekarska cesta šte. 84.

Priporočaje »Jugoslavije« med svojimi znanci in pridobivajte novih naročnikov!

Franjo Paar, Varaždin, Dva strugarja

Brzjav Paar Varaždin Ustanovljeno god. 1913 Prva hrvaška trgovina panjev in čebelarskih izdelkov. Lastni izdelki umetnega satja.

Kupujem staro zlato in srebro po najvišjih dnevnih cenah.

ALBERT FUCHS, Seledbergova ulica 6. Velika izbira stalne, ur, srebrnine in briljantov. Popravila izvršujem v lastni delavnici točno in solidno.

Staro železo

kupuje po najugodnejših cenah jeklarna na Ravnah (Gufanji-Ravne, Koroška).

Stara, obrabljena, tudi razbita gramofonska plošča kupuje ali zamenja do konca svetovne Edina zaloga gramofonov in gramofon. plošč na Sloveniji

A. RASBERGER LJUBLJANA, Sodna ulica 51. f. Popravila gramofonov in avtomatice izvrše se strokovno in cenno v lastni mehaniki delavnici ostruma pri velikih avtomatih na lica mesta.

Kostanjev les

se kupi vsako množino in plača najvišjo ceno „DRAVA“ lesna trgovska in industrijska družba z o. z. v MARIBORU.

Tužnim groem javljamo vsem znanecm in sorodnikom protužna vest, da je naš predobri oče, stari oče, tast in stric

PETER ZALETEL

užitinski paznik v p.

danes popoldne v 85. letu svoje starosti mirno preminil.

Pogreb se vrši v nedeljo 18. t. m. popoldne ob 3. uri v župnijski pokopališču k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 17. prosinca 1920.

Neža Zaletel,

žena.

Peter, Vinko, Rudolf,

sinovi.

Marija, Alojzija, Josipina, Barbi,

hčere.

Jugoslovanski kreditni zavod v Ljubljani

Marijin trg 8 Wolfova ulica 1 — Podružnica v Murski Soboti

obrestuje hranilne vloge
in vloge na tekoči račun

Ustanovljena septembra 1919.

Prometa v prvih treh mesecih nad
10.000.000 kron.

4%

čistih brez odbitka
rentnega davka.

Neposredno pod
državnim nadzorstvom.

STANKO ŽARGI
TRGOVEC

MELANIJA ŽARGI roj. KHAM

POROČENA

LJUBLJANA, 18. JANUARJA 1920

Kupim novejšo
ali trgovino ali dvo-
rišče za trgovino

hišo

z gostilno, kavarno,
ki ima več prostorov,
bolj na promet, kraju

v Mariboru, Celju ali tudi v Ljubljani.

Prod. m. ali zamenjam tudi dvonadstropno, v slogu vile zidano hišo,
stara 15 let, s parketi, odvodni dom in električno razsvetljavo, z lepim cvet-
ličnim in sadnim vrtom, vse skupaj 600 C. klastar v najlepši legi v Beljaku,
52. Dopisni pod „HIŠA“ pošta št. Jakob v Rožu.

Mesar - prekajevalec

prvovrstna moč, v vsakem oziru zanesljiv, se sprejme takoj oziroma
nekoliko pozneje. Bili n. o. zn. ožen izdelovanja vseh vrst mesnih izdelkov,
mora imeti večletno prakso in najboljša spravevala. Plača izvrstna oziroma
tudi po dogovoru del čistega dobička. St. novanje in vrt za zelenjavo dobi
brezplačno. Prednost imajo oženjeni z nekoliko kavicje. Pismene ponudbe
sprejema

tvrdka Janko Popovič v Ljubljani,
Bleivseva cesta št. 82.

Rabljene

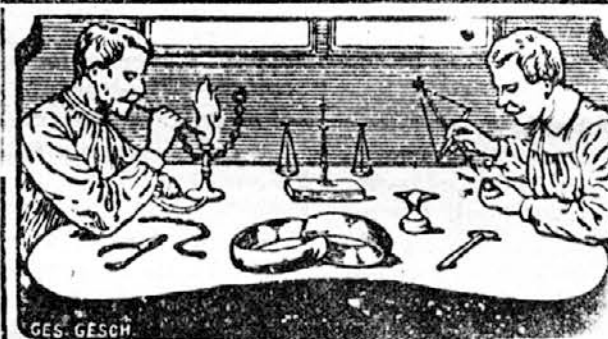
industrijske tračnice

(Industriegeleise) 1200—1500 m dolgoti in 2000 zraven
pripadajočih žrebljov

kupi

VLADIMIR RADAN, ZAGREB,

Vlaška ulica št. v. 25.

Izdelovanje
poročnih
prstanov

DANIJEL ZUPANC, zlatar
LJUBLJANA, Wolfova ulica 6, na dvorišču.

Krznarska moda 1920

je strankam na vpogled in se izdeluje v najkrajšem času.
Kupujem verigine in polhove kože, vsako množino in
po najvišjih dnevnih cenah.

Strojenje vsake vrst kož na kosmato.

LUDOVIK ROT, krznar
Gradišče 7
nasproti dramskega gledališča.

Naznanilo.

Otvoril sem trgovino z usnjem in čevlji Pred
Igriščem št. 1. Moški čevlji 240 K, ženski 220—240 K.
Domač izdelek.

Z odličnim spoštovanjem

Avust Škof.

V imenu Njegovega Veličanstva Kralja!

Detelno sodišče v Ljubljani je razsodilo tako:
1.) Milan Hočevar, rojen 3. III. 1894 v Celju tja pristojen, kat. oženjen
trgovec v Ljubljani št. predkaznovan;
2.) Josip Šibar, rojen 5. III. 1884 v Trstu pristojen v Moravce, kat.
samski trgovec v Ljubljani, predkaznovan:

sta kriva

da sta meseca julija in avgusta 1918 v Ljubljani veržno trgovala s milom,
s tem sta zakrivila pregrešek po § 23 l. 4 ces. naredbi z dne 24. III. 1917
štov. 131 dš. zak.

in se obsodita

po § 23 ces. nar. z dne 24. III. 1917 štov. 131 dš. zak. z uporabo § 260 b
k. z. vsak na tri tedne strogega zapora, poostrelega s trdim ležajem na
teden in vsak na 2000 K denarne globe oziroma v slučaju nezdržljivosti na
20 dni zapora; po § 45 citirane naredbi se razglasi sodba v 4 ljubljanskih
dnevnikih „Slovenski Narod“, „Slovenec“, „Jugoslavija“ in „Naprej“ na stroške
obtožencev in nabije na občinski deski ljubljanski po § 44 iste naredbi na
izgubo obrne pravice za eno leto (ri obeh obtožencih); po § 3-9 k. p. r.
morata povrniti stroške kazenskega postopanja solidarno, one izvršitve kazni
pa vsak zase. Zasebni vdeleženci Urbančič se po § 806 k. p. r. savorača na
pot civilne pravde.

Ljubljana, dne 24. junija 1919.

Vedernjak m. p.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Poziv k subskripciji novih delnic.

Vsled sklepov občnih zborov delničarjev Ljubljanske kreditne banke v Ljubljani z dne 5. maja in 21. decembra 1919
v to pooblaščen je sklenil upravni svet na temelju odobrenja Poverjenišstva za notranje zadeve deželne vlade za Slovenijo v
Ljubljani od 27. oktobra 1919, št. 9068 v svoji seji dne 21. decembra 1919 provesti zvišanje delniške glavnice

od SHS K 20.000.000— na SHS K 30.000.000—

z izdajo 25.000 novih delnic po SHS K 400— nom. v skupnem znesku K 10.000.000—

pod sledečimi pogoji:

- Subskripcija novih delnic se vrši od 15. do 31. januarja 1920
 - pri Ljubljanski kreditni banki v Ljubljani in njenih podružnicah v Splitu, Trstu, Sarajevu, Gorici, Celju, Ma-
riboru in Borovljah;
 - pri Hrvatski trgovinski banki v Zagrebu in njeni podružnici v Osijeku;
 - pri Živnostenski banki v Pragi in njenih podružnicah v Čehoslovaški in
 - pri podružnici Živnostenske banke na Dunaju v Nemški Avstriji.
- Dosedanji delničarji imajo pravico prevzeti na podlagi vsakih 5 starih 2 novi delnici à K 400— nom. po SHS
K 700— tel. quel, ki so plačljive naenkrat pri subskripciji. Odlomki delnic se pri tem ne vpoštevajo.
- Novim interesentom se ponudi ostanek 5000 delnic à K 400— nom. kakor tudi morebitni ostanek dosedanjim
delničarjem pripadajočih delnic, ki jih isti ne subskribirajo, po SHS K 900— tel. quel, ki so plačljive naenkrat pri subskripciji.
- Nove delnice so deležne čistega dobička za leto 1920 ter opremljene s kuponom za leto 1920.
- Pri subskripciji se morajo predložiti subskripcijskemu meslu v zgoraj navedenem roku plašči starih delnic v svrhu
označbe, da je pravica do opcije izvršena, dočim imajo imetniki delnic zadnjih 2 emisij, katerih izdaja vsled tehničnih zaprek
ni bila do sedaj mogoča, pravico do opcije v določenem subskripcijskem roku na podlagi tozadevnih pismenih prigrasnic in
začasnih potrdil o vplačanih delnicah.
- Od ažijskega kurznege dobička nove emisije se dodeli po odbitku stroškov in doklad te emisije SHS K 1.000.000—
pokojninskemu zakladu banke, ostanek pa pripade ažijskem rezervnemu zakladu banke.
- Nove delnice se izročijo subskribentom tekom leta 1920 proti izročitvi začasnih potrdil ozir. obračunov o subskrib. delnicah.
- Reparticijo delnic, določenih za nove delničarje, si priprzuje upravni svet po končanem subskripcijskem roku.

V Ljubljani, dne 29. decembra 1919.

Upravni svet Ljubljanske kreditne banke.